

časopis Skupnost
občin
Slovenije

20let

Prvih dvajset let:
Dr. Dimitrij Rupel
Leo Kremžar
Franc Kangler
dr. Alojz Križman

14. februar 1992

- Vreme: nenavadno toplo in sončno za ta mesec, v Mariboru so namerili rekordnih 16 stopinj Celzija
- Slovenija je predsedujočemu Evropskega sveta Mariu Soaresu in predsedniku Evropske komisije Jacquesu Deloresu poslala uradno prošnjo za začetek pogajanj o pridružitvi Slovenije k Evropski skupnosti
- Mednarodno priznanje neodvisne Slovenije je prišlo tudi s strani Ruske federacije
- Mag. Marko Voljč - novi kandidat za mandatarja za sestavo nove Vlade RS, predlagalo ga je 12 neodvisnih poslancev
- Nataša Bokal je na zimskih olimpijskih igrah zasedla četrto mesto na kombinacijskem smuku
- V Mariboru so se sestali predstavnice in predstavniki občin in ustanovili Stalno konferenco lokalnih skupnosti Slovenije

20 let

ČaSOSpis izdaja: Skupnost občin Slovenije.

ČaSOSpis izhaja na dva meseca in ga brezplačno prejemajo občine, državne institucije, mediji.

Odgovorna urednica:
Jasmina Vidmar

Grafično oblikovanje in prelom:
ZADRGa, komunikacijska agencija

Tisk:
Mladinska knjiga trgovina, d.o.o.

Fotografije:
Jasmina Vidmar

ISSN 1581-8500
Naklada: 1100 izvodov

Naslov uredništva:
Skupnost občin Slovenije
Partizanska 1, 2000 Maribor

Telefon:
02 234 15 00

Faks:
02 234 15 03

Splet:
www.skupnostobcin.si

E-mail:
info@skupnostobcin.si

Najdete nas tudi na:
facebook **twitter**

14 Izvoljena 10 slovenska vlada

23 Kaj se nam obeta na področju kulture?

25 Turizem se začanja bistveno prej, kot ga zajema strategija

36 Slovenija znižuje CO₂ tudi s pomočjo SOS

38 Zmenek z drugo obleko

4	Prvih dvajset let	25	Turizem se začanja bistveno prej, kot ga zajema strategija
5	Spomin na županovanje in na slovensko lokalno samoupravo leta 1995 in 1996	27	93. plenarno zasedanje Odbora regij
7	Dvajset let po tem	27	Sestanek komisije COTER
8	Čas mojega predsedovanja SOS	28	Sestanek komisije EDUC
9	Razmišljanja o začetkih lokalne samouprave in Skupnosti občin Slovenije	28	Sestanek komisije CIVEX
11	Odperta vrata	29	Sestanek komisije ECOS
14	Izvoljena 10. slovenska vlada	29	Sestanek komisije ENVE
15	Predstavitev dela Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve	30	O (ne)sodelovanju v delu Kongresa lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope
16	Prednostne naloge v mandatu ministra Aleša Hojsa	31	Mednarodna konferenca ob zaključku projekta Zadolževanje občin
17	Predstavitev prioritet Ministrstva za zdravje Republike Slovenije	31	Sestanek delovne skupine za črpanje EU sredstev
18	4. seja Predsedstva SOS	32	EU poziva k ukrepanju
18	Težave pri obveznem zdravstvenem zavarovanju	33	Kaj je slovensko-švicarski program sodelovanja?
19	Subvencije za znižanje plačila vrtcev	34	Mednarodna konferenca Evropa za državljane - LOCPART
19	Prva izredna seja Predsedstva SOS	36	Slovenija znižuje CO ₂ tudi s pomočjo SOS
20	Skupna seja predsedstev SOS in ZOS	38	Zmenek z drugo obleko
21	Distribucijski modul in pretok podatkov med občinami, centri za socialno delo in ministrstvom	40	Občina Piran začanja projekt Hišni mojster
23	Kaj se nam obeta na področju kulture?	42	Veslalomski utrinki
24	Izvršba - izterjava denarnih terjatev	46	Očistimo Slovenijo za lepši svet!
24	Izguba zaradi skupnega termina zimskih počitnic	47	Evropsko leto aktivnega staranja

Prvih dvajset let

JASMINA VIDMAR

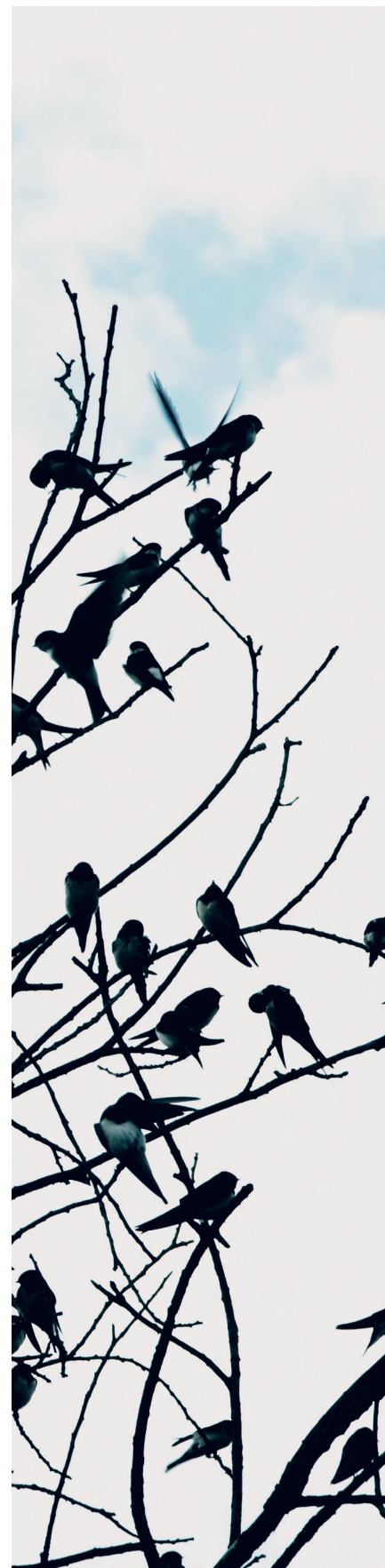
V turboletnem obdobju, po osamosvojitvi Slovenije, ko je država iskala svoje mesto v evropskem prostoru ter na novo definirala notranja razmerja, je bil 14. februarja 1992 na pobudo Magdalene Tovornik, takrat predsednice Skupščine občine Maribor, organiziran sestanek, ki se ga je udeležilo 34 takratnih občin. Ključna točka dnevnega reda sestanka je bila ustanovitev Stalne konference lokalnih skupnosti Slovenije, združenja občin torej, ki naj bi zastopalo interese občin v odnosu do državnih in evropskih institucij. Predstavnice in predstavniki občin so prišli z vseh koncev Slovenije, bili so tako iz Murske Sobote kot Kopra, Izole, Tržiča in Krškega. Na podpisnem listu udeležencev je mogoče najti tudi Boška Šrota, ki je zastopal občino Laško, Koper je predstavljal Avreljo Juri, Lendavo Ciril Pucko, Skupščino Republike Slovenije Stane Vlaj ... O tem, kako je sestanek potekal in kakšne so bile razprave, danes ne vemo veliko, ostalo pa je uradno zabeleženo, da je bila na ta dan, na valetinovo torej, uradno ustanovljena predhodnica Skupnosti občin Slovenije – Stalna konferenca lokalnih skupnosti Slovenije.

V letih po ustanovitvi je Stalna konferenca lokalnih skupnosti Slovenije prešla različna bolj ali manj uspešna obdobja. Vendar pa si je počasi, toda zanesljivo ustvarjala vedno pomembnejše mesto med institucijami dejavnimi na področju lokalne samouprave. Glas stalne konference je postajal vedno prepoznavnejši in razločnejši v smislu podpore in zastopanja interesov občin. Mnogi so bili zaslužni za njeno rast in razvoj. Zapisniki različnih dogodkov izvedenih v preteklih dvajsetih letih kažejo na številčnost tistih, ki so jo gradili

in ustvarjali. Od županov in županj, podžupanov in podžupanj, direktorjev in direktoric občin ter mnogih zaposlenih v občinskih upravah, ki so s svojim strokovnim znanjem pomembno določili vrednost sprejetih in zastopanih odločitev. Vsi so dodali pomemben delček k sestavljanju najprej imenovani Stalna konferenca lokalnih skupnosti Slovenije, v letu 2000 preimenovani v Skupnost občin Slovenije.

Danes, po dvajsetih letih, pokriva skupnost 173 občin članic in preko njih več kot 90% vseh prebivalcev države. Naloge skupnosti kot predstavnice občin so se širile, kot so se širile in večale obveznosti občin. Danes je skupnost ključna, ko zagovarja interese in potrebe občin, usklajuje zakonodajne okvire, kadar ti posegajo v organizacijo in delovanje občin, skrbi za širjenje znanja in vedenja, občinam pomaga iskati odgovore na številna zastavljena vprašanja, obvešča občine članice o vseh zadevah pomembnih za njihovo delovanje, jih mednarodno povezuje in širi njihove dobre prakse in projekte.

Skupnost občin Slovenije bo v letu obeleževanja 20-letnice ustanovitve skupnosti izvedla mnoge dogodke in akcije, s katerimi želimo opozoriti na pozitivne aspekte delovanja skupnosti ter občin članic, na njihov razvojni potencial ter številne uspešne projekte izvedene v preteklosti. Ob tem pa bomo predali besedo tudi tistim posameznikom in posameznicam, ki so ključno vplivali na razvoj nekdanje Stalne konference lokalnih skupnosti Slovenije ter nato Skupnosti občin Slovenije in skupaj z njimi obudili spomin na preteklo delo asociacije ter skozi pogled nazaj mogoče prečistili tudi pogled naprej.

Spomin na županovanje in na slovensko lokalno samoupravo leta 1995 in 1996

DIMITRIJ RUPEL

bilanco, saj je Ljubljana kljub združitvi v mestno občino dobila kup novih meja. Spominjam se trdih pogajanj s podjetjem SCT, ki ni in ni hotelo končati del na ljubljanskem gradu. Uvedel sem popuste pri upokojskih vozovnicah za mestni promet, vendar so mi jih »levi« voditelji Ljubljanskega potniškega prometa mastno zaračunali. Bil sem odgovoren za vse, pristojen pa za zelo malo reči. No, danes je – pomislite na Zorana Jankovića – vse drugače.

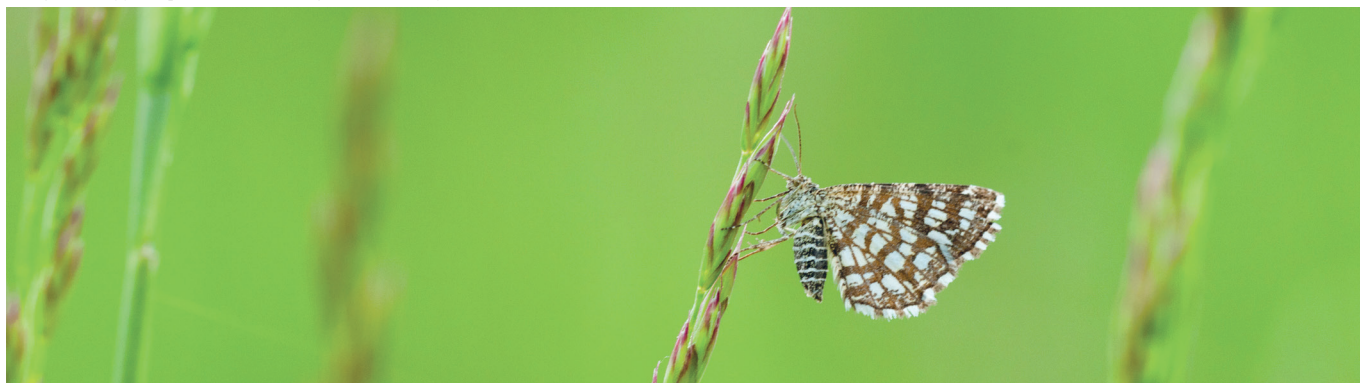
Spominjam se sestankov predsedstva Stalne konference lokalnih skupnosti, kjer sem se pogosto videval z mariborskim županom Križmanom pa z župani in županjami Bleda, Domžal, Kopra, Murske Sobote, Nove Gorice, Ptuja, Velenja ... Bili smo enotni, da nas država zapostavlja in da je zakonodaja (ki je vgradila v občine nepotrebne spore) slaba. V začetku je bilo občin relativno malo. Do leta 1994 jih je bilo vsega 58, nakar so se razmnožile do številke 147, na koncu pa vse do številke 211.

V začetku leta 1993 sem začasno zapustil zunanjo politiko in Ministrstvo za zunanje zadeve. Postal sem poslanec državnega zbora, nakar so me konec leta 1994 izvolili še za ljubljanskega župana. Kadar sem pogledal skozi okno svoje županske pisarne na Magistratu in zagledal pred sabo Robbov vodnjak, Stritarjevo ulico in Tromostovje, sem pomislil, da sem dobil sanjsko službo. Takrat nobena ljubljanska politična pisarna ni imela lepšega razgleda. Najbolj me je veselilo, da sem bil med nasledniki Ivana Hribarja, mestni prostori pa so segali od Magistrata in ljubljanskega gradu do šol in gasilskih domov.

Toda služba ni bila sanjska. Dan po volitvah je eden od ljubljanskih dnevnikov objavil naslov Ljubljana v rokah dveh

Dimitrijevi¹, kar je napovedovalo zaplete pri vodenju mestne politike. Zakonodaja je županu določila izvršilne pristojnosti, hkrati pa ga je omejila s svetom, predvsem s predsednikom sveta, čigar glavna naloga je bila – če se ne motim – nasprotovanje županu. Sistem je – najbrž namenoma – spodbujal notranje spore in proizvajal manjšo učinkovitost od tiste, ki bi bila primerna in mogoča. V Ljubljani smo imeli živahno in bojevito politično življenje, pri čemer me je najbolj skrbela okoliščina, da so bile mestne službe od vodovoda do mestnega prometa in javne razsvetljave samostojni planeti. Vodstvo podjetja VOKA županu na primer ni dovolilo vstopa k čistilni napravi, za katero je bil – vsaj v očeh javnosti – odgovoren. Spominjam se napetih pogovorov in izsiljevanja v zvezi z delitveno

¹Drugi Dimitrij je bil predsednik mestnega sveta Dimitrij Kovačič.

Najbolj me je jezilo, ker ni bilo mogoče združiti vseh županov v eni organizaciji. Poleg SKLS (katere naslednica je Skupnost občin Slovenije) je obstajala še Zveza slovenskih občin, kjer se je zbirala bolj konservativna družba. Ko listam po zapisnikih sej predsedstva SKLS in ko prebiram zapisnik iz aprila 1996, ugotavljam, da smo se še kar naprej in brez velikega uspeha združevali z ZSO. Kot vidim, obstaja delitev še danes, saj poleg SOS (ki ima 173 članic) menda obstaja tudi Združenje občin Slovenije (ki ima 140 članic).

Danes so spori med župani in predsedniki občinskih/mestnih svetov odpravljeni, prav tako je, vsaj zdi se mi, manj pereč pluralizem lokalnih organizacij. Danes je glavno vprašanje lokalne samouprave – predvsem v luči evropske politike subsidiarnosti – razporeditev Slovenije v pokrajine. Subsidiarnost pomeni, da je potrebno za reševanje nekega problema predvsem najti primeren naslov oz. primerno raven reševanja. Tistega, kar lahko rešijo v občini, ni treba reševati na državni ravni.

Prva zadeva pri pokrajinah je njihovo število, še pomembnejše pa so pristojnosti pokrajin. Razprave o »pokrajinizaciji« Slovenije sem nazadnje spremljal v prvi Janševi vladi, kjer smo se menda dokopali do številke 13 ali 14, ki se je tudi meni videla previsoka, vendar je bila rezultat mnogih pogajanj in prekanj, tako, da je bila demokratično utemeljena. Če sem nekoliko hudoben – kar se opazovalcu od strani tudi spodobi – ,bi rekel, da so hotele vse občine postati pokrajine, v Bruslju pa so bili prepričani, da je vsa Slovenija ena pokrajina, in so navsezadnje dovolili dve oz. tri regije.

Velikosti slovenskega ozemlja in številu prebivalstva bi nemara najbolj ustrezale tri regije (npr. Primorska, Kranjska oz. Ljubljanska in Štajerska), vendar so se v preteklih desetletjih močno okrepile identitete Dolenjcev in Gorenjcev, da o Prekmurcih ne govorimo. V prvi Janševi vladi (2004-2008) je bil velik nasprotnik pokrajinizacije Gregor Virant, zagovor-

nik relativno visokega števila pokrajin pa – ker je moral poslušati zahteve in pritožbe s terena – sam predsednik.

Meni je bilo jasno, da bo pri tem še veliko zapletov, saj je za ustanovitev pokrajin potrebna dobra volja »od zgoraj« in »od spodaj«. Za ustanovitev pokrajin bi se morala delu pristojnosti odreči država – kar ni dišalo Gregorju Virantu – ,po drugi strani pa bi nekaj izgubile tudi občine.

V času prve Janševe vlade smo večkrat govorili o Evroregiji, ki bi segala preko državnih meja. Lahko bi vsebovala Slovenijo, hrvaško Istro, italijansko Furlanijo-Julijsko krajino, avstrijsko Koroško in obmejni del Madžarske. Logično središče takšne evropske pokrajine bi bila Ljubljana, pristali pa bi tudi na dvojno središče v Gorici/Novi Gorici. Vendar vetrovi tej ideji niso bili najbolj ugodni. Vprašanje je, kdo bi najbolj nasprotoval tej ideji: Italijani, ki želijo središče v Trstu, ali Slovenci iz neljubljanskih krajev, ki jih je vedno dajala zelena zavist.

Dvajset let po tem

LEO KREMŽAR

Skupnost občin Slovenije je bila pred dvajsetimi leti ustanovljena, ker se je pokazala potreba po takšni organizaciji. Dvajset let pozneje je povsem jasno, da je nepogrešljiva in bo v prihodnje še bolj. Lokalna samouprava je že vseh dvajset let nedodelana, nedograjena. Turbulence so jo potiskale iz enega predpisa v drugega, iz enega ministrstva k drugemu. Idej, kako naprej je bilo zmeraj na pretek, dobrih in slabih. A nikoli realiziranih. Tako kot je bilo že izhodišče polno kompromisov, možnosti za obvoje, za rešitve s figo v žepu, politična kupčkanja, dobrikanja temu ali onemu botru, tej ali oni politični opciji.

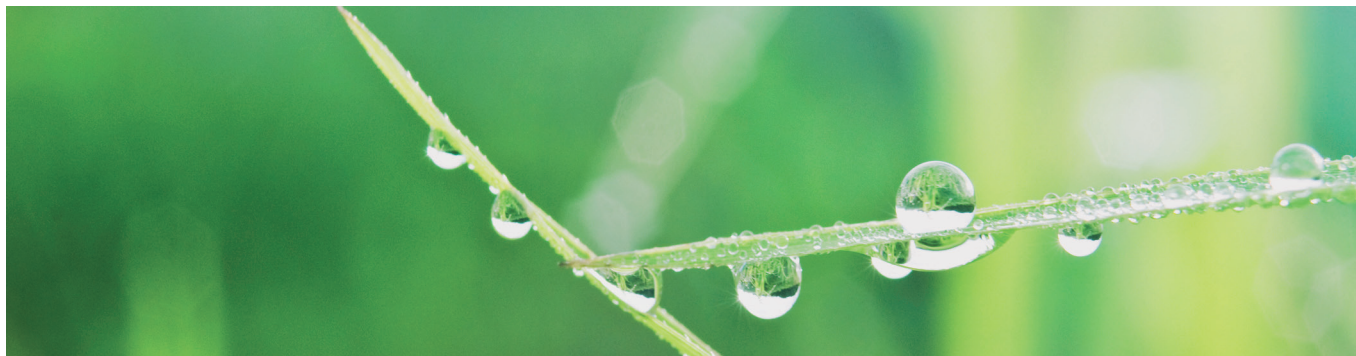
Imamo sistem, ki je nastal predvsem zato, da bi bil drugačen od do tedaj veljavnega. Ni najbolj racionalen, ali drugače rečeno, lahko bi bil racionalnejši, tako kot celotna država. Hkrati je ta sistem bolj demokratičen, bližji ljudem, njihovim željam in potrebam, ki jih vključuje v ogromen mehanizem odločanja, upravljanja, načrtovanja. Praksa je izoblikovala trdno pozicijo občine, mehanizmi odločanja so utečeni, rezultati vidni, ljudje v veliki večini zadovoljni. Mar slišimo občanski glas, ki bi se zavzemal za centralizacijo, za ukinitev manjših občin, za prisilno združevanje? Slišimo le kakšen političen glas, ki bi v tem videl možnost za politično manipulacijo, za dodatne glasove svoji stranki in sebi, za trdo roko. Slišal sem govoriti tudi našega županskega kolega, ki je resno razlagal, da bi ukinil občinski svet, tako kot bi nekateri ukinili državni zbor, da o državnem svetu ne govorimo.

Občine imamo, delujejo trdno, predvidljivo, demokratično. Nimamo vmesne stopnje med občinami in državo. Ker je nočemo imeti. Le govorimo, kako nujno je potrebna. Dobro delujoče in demokratično urejene države imajo pokrajine. Ogromno stvari je, ki jih ni mogoče urejati le znotraj občinskih ograj, ali na državni ravni. Bilo je nešteto visoko donečih besed, predlogov. Vse se je zreduciralo na politično razmišljanje, kaj od predlogov je za kakšno politično opcijo boljše, kje ima več možnosti za utrditev stranke, posameznika, kje bo sedež bodoče pokrajine.

Skupnost občin ni sindikalno združenje, ki bi se borilo zgolj za pravice občin. Čeprav v enem delu tudi. Ker je nujno, ker nas potiskajo v položaj, da moramo reči, da občine nismo nasprotniki države, temveč le del in to zelo pomemben del, normalno delujočega političnega, gospodarskega, družbenega sistema. Ker mora skupnost občin nenehno opozarjati, da izven občin v tej državi ni ničesar. Vsi ljudje, vse institucije, ceste, proge, šole, vrtci, tovarne, uradi. Vse je v občinah. Pred skupnostjo občin je velika in težka naloga. Županov v državnem zboru ni več, le malo poslancev pozna mehanizme delovanja občin, potrebe, težave. Glas posamične občine, naj bo še tako velika, se izgubi v okornem državnem mehanizmu odločanja. Zato moramo biti skupaj, da sodelujemo, ne da smo nasprotniki, da predlagamo na osnovi izkušenj, prakse, da opozarjamo na past napačnih odločitev, da skupaj z državo najbolj racionalno

rabimo javni denar. V dvajsetih letih je skupnost odigrala izjemno pomembno vlogo. Tudi kot organizatorica nešteti posvetovanj, strokovnih srečanj, kot razpečevalka novosti, opozoril, dobrih pravnih praks. Tudi kot razlagalka, prva pomoč občinam v strokovnih zagatah. V zadnjem času smo okrepili sodelovanje z Združenjem občin. Na dobri poti smo, da bomo govorili skupni jezik. Podpisali smo dogovor o resnem sodelovanju s Komunalno zbornico Slovenije, naši predstavniki so vedno bolj prisotni na sejah odborov državnega zbora, resnega srečanja, kjer se govori o problematiki s področja delovanja občin brez predstavnikov SOS ni, strokovne okrogle mize, javne razprave, odmevni javni nastopi predstavnikov Skupnosti občin so že pričakovani. Dvajset let izkušenj čez sto sedemdeset županov v vsakem mandatu, tisoče strokovnih ljudi v občinskih in mestnih upravah so legitimacija uspeha. In še nekaj za konec. Nič politike, čeprav smo župani večinoma profesionalni politiki. V Skupnosti občin strankarske politike ni, ne sme biti in tako mora ostati. To je eden od garantov uspešnega delovanja tudi v prihodnje.

Čas mojega predsedovanja SOS

FRANC KANGLER

ŽUPAN MESTNE OBČINE MARIBOR

Predsednik Skupnosti občin Slovenije sem postal po lokalnih volitvah leta 2006, ko sem postal župan Mestne občine Maribor. Pred tem sem kot poslanec državnega zbora spremljal delo skupnosti, saj je nas poslance vseskozi redno opozarjala na težave občin, na njihova pričakovanja, pa tudi na to, da je ob razmišljanju o nacionalnem interesu treba imeti v vidu tudi različnost lokalnih okolij. Vendar pa je drugače, če področje lokalne samouprave, delovanje občin ter njihovo reprezentativno združenje gledaš skozi oči poslanca, kot pa če si v njuno delo neposredno vpleten. Šele kot župan in predsednik Skupnosti občin Slovenije sem razsežnosti delovanja občin opoznal v polni meri.

Naloge je seveda najlažje prenašati na nekoga drugega, kot rada to počne država, težje pa je potem ob omejenih sredstvih in kadrih ter na sploh možnostih, ki jih občine imajo, te naloge tudi izvajati. In tu je vloga skupnosti pravzaprav neprecenljiva. Kot vmesni člen med državno in občinsko ravno, kot zastopnik in zagovornik interesov in pričakovanj občin je skupnost že takrat, še posebej pa sedaj, ko župani ne morejo opravljati poslanske funkcije, ključna za vzpostavljanje boljših pogojev za občine. Marsikaj se sicer ne vidi, župani pogosto tudi nimajo časa, da bi natančneje spremljali delo skupnosti, številne zadeve so izpogajane, še preden do pravih (in javnih) pogajanj sploh pride. Pa tudi, država je sicer z reprezentativnimi združenji dolžna usklajevati zakonodajo, ni pa ji je treba te uskladiti. Konec koncev so pogajanja med eno in drugo ravno pogajanja in končni rezultat je prikaz možnosti in moči tistih, ki se pogajajo. Prav to mi je bil eden pomembnih ciljev, ko sem prevzel skupnost - da bi nam uspelo združiti obe delujoči reprezentativni združenji občin, saj bi bili lahko skupaj močnejši. Žal so bila prizadevanja skupnosti in tudi mene kot predsednika neuspešna. Kot župan

sem se vseskozi zavedal, da je naša moč, moč občin, zaradi dveh združenj okrnjena, manjša in da državna oblast to s pridom izkorišča. In upam si trditi, da bi tako v preteklosti kot tudi v prihodnje lahko dosegli več, če bi združili svoje moči.

Iz časa mojega predsedovanja skupnosti so mi v spominu najbolj ostala pogajanja za višino povprečnine. Najprej zato, ker je to bilo prvič, da so se bili državni funkcionarji dolžni pri določanju finančnih sredstev za občine pogajati z reprezentativnimi asociacijami. Pa tudi, ker se je hitro pokazala moč in nemoč veljavnega sistema. Namreč, že na prvem sestanku z ministrom za finance dr. Francetom Križaničem smo predstavniki skupnosti presenečeno poslušali, kako država v letu pred pogajanjem ni na občine prenesla nobene naloge. Vsa ministrstva so bila takrat namreč pozvana, da sporočijo, katere nove naloge ali povečane obveznosti so prenesla na občine. Ministrstva so mirno trdila, da nobenih, čeprav smo takrat v Skupnosti občin Slovenije z resno analizo našli kar 34 zakonskih in podzakonskih predpisov, ki so večali obveznosti občin. Ko smo jih soočili s konkretnimi podatki, še posebej na področjih predšolske vzgoje, okolja in prostora ter zdravstva, so se sicer začasno umaknili, vendar je bilo kaj hitro jasno, da ne bodo hitro popustili. Namreč, povečana sredstva za nek namen, na primer vrtce, je bilo potrebno zagotoviti iz sredstev Ministrstva za šolstvo in šport in jasno je, da se je težko odpovedati temu, kar ti je že pripadalo. Takrat se nam je zdelo, da bi to lahko bil pomemben argument za resnejše razmisleke pri prenašanju nekih (ne)potrebnih nalog na občine, saj bi v naslednjem koraku morala ministrstva deliti svoja sredstva z nami. Vendar pa logika vladnih predstavnikov očitno ne deluje tako. Nove in nove spremembe zakonov in podzakonskih predpisov v naslednjih letih so pokazale, da se ministrstva pravzaprav ne vznemir-

jajo preveč, vedno znava pa so poskušala »zamolčati« na občine prenesene dodatne obveznosti. Ob ponujenem znesku višine povprečnine, ki po našem prepričanju in po izračunih, ki smo jih naredili, ni ustrezal, smo pa nanj bili pripravljeni pristati, če bi država uredila nekaj akutnih in nesmiselnih zadev iz preteklosti. Med drugim smo predlagali, da država zagotovi, da bi vzgojno-varstveni zavodi, kot so šole in vrtci ter drugi zavodi, ki so v lasti občin, plačevali električno energijo po ceni, kot jo imajo gospodinjstva, saj le-ti nič ne tržijo in prodajajo. Prav tako smo predlagali prenos nezazidanih stavbnih, kmetijskih in dela gozdnih zemljišč, pomembnih za razvoj občin, s katerimi razpolaga Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, v last občinam. Občine so namreč največ težav pri nakupu teh zemljišč imele prav s skladom. Navkljub zavezam in velikim pričakovanjem se v naslednjih mesecih ni zgodilo nič. Bilo je mnogo praznih argumentov, izgovorov tipa, ne da se, zakon ne dopušča, ne prinaša ustreznih učinkov...

Še vedno sem prepričan, da so bile pobude dobre in ustrezne in da bi jih bilo mogoče uresničiti, vendar bi zato potrebovali politike, ki so pripravljeni delovati partnersko in ki so pripravljeni sklepati kompromise. Mogoče niti ne politike, prej državne uradnike, ki so marsikdaj po naših sedanjih izkušnjah tisti, ki spreminjajo ali pa blokirajo kakšne odločitve. Škoda je, da ni na državni ravni več posluha in razumevanja za druge ravni. V Skupnosti občin Slovenije smo bili zmeraj pripravljeni na partnerske odnose, na iskanje skupnih rešitev, na kompromise. Vendar sta za to potrebna vsaj dva. Upam, da bo država vsaj sedaj, ko je Slovenija v socialni in ekonomski krizi, le uvidela, da lokalne ravni in Skupnost občin Slovenije kot njihov reprezent niso njihovi nasprotniki, temveč partnerji, s katerimi je mogoče skupaj graditi boljše pogoje za vse ljudi.

Razmišljanja o začetkih lokalne samouprave in Skupnosti občin Slovenije

ZASL. PROF. DR. ALOJZ KRIŽMAN

Bilo je leto 1994, ko smo v svoji novi državi dobili tudi Zakon o lokalni samoupravi, Zakon o financiranju občin ter Zakon o državni upravi in konec leta so bile izpeljane prve lokalne volitve. Prvič po drugi svetovni vojni smo dobili neposredno in demokratično izvoljene župane ter občinske svete. Tudi sam sem se podal v to pustolovščino in postal prvi demokratično in neposredno izvoljeni župan drugega največjega slovenskega mesta. Pred tem sem seveda prebral zakonodajo in se o marsičem dal podučiti. Če bi vedel, kaj vse me zaradi slabo pripravljene in zelo nedorečene zakonodaje čaka, bi misel na to avanturo prav gotovo opustil. Moje misli so bile svobodne in vedno sem verjel v tisto, kar sem hotel. Življenje me je pač naredilo takšnega, kakršen pač sem. Imel sem dovolj izkušenj iz gospodarstva in akademskega življenja in prepričan sem bil, da je to zadosten porok za premagovanje težav, pri čemer pa sem vse premalo računal z neverjetnimi parcialnimi interesi, ki še zdaleč niso bili v središču tistega, kar bi v neki demokratični lokalni skupnosti moralo biti prednostno.

Bivša občina Maribor se je razdelila na štiri nove občine in ker so delitve premoženja, obveznosti, pristojnosti in prenosi dejavnosti bili zelo slabo opredeljeni, smo se s temi zadevami ukvarjali po nepotrebnem skoraj ves mandat. Ob tem je v mestni občini zakonsko prišlo še do delitve

upravnih nalog med lokalno skupnostjo in novimi upravnimi enotami, ki so si enostavno zaradi nerazumevanja lokalne samouprave in avtonomije njenega delovanja lastile pravice upravnega tutorja občine. Ob pripravi ustanovitvenih aktov ter prvih statutov smo se ponovno srečevali z nedorečenostjo zakonodaje. V fazi priprave prvih predlogov proračunov, pa smo v vseh občinah zadevali na nepremostljive težave, saj so osnove financiranja bile v navzkrižju z avtonomijo občin. Prav zaradi nakopičenih težav, smo že po dveh mesecih v Mariboru sklicali sestanek vseh županov ter o nepremostljivih težavah obvestili vlado. Mislim, da je ta sestanek in skupen protest županov bil začetek povezovanja občin s ciljem izboljšati nemogoč položaj komaj rojene lokalne samouprave. Že v prvi polovici leta 1995 je bilo tako na novo ustanovljeno Združenje slovenskih občin, ki ga je prvo leto vodil ljubljanski župan dr. Dimitrij Rupel, že sredi leta 1996 pa je ta čast doletela mene, ki sem funkcijo predsednika združenja opravljal vse do konca leta 1998.

Zaradi vseh začetnih težav, ki so bile v veliki meri vezane na prvo zakonodajo, sem pregledal veliko evropske zakonodaje s področja lokalne demokracije držav, ki so na tem področju imele dolgoletne izkušnje. Mesto Maribor je postalo sedež Združenja slovenskih občin in v našem mestu je bila ustanovljena tudi Ambasada lokalne de-

mokracije Sveta Evropske skupnosti. Predvsem prijateljske povezave s partnerskim mestom Gradec in sodelovanje z Avstrijsko skupnostjo občin in mest, sta me vodili do drugega razumevanja smisla lokalne samouprave, kot pa je v marsičem bil neustrezno zajet v naši zakonodaji. Iskreno pa moram priznati, da je razumevanje takratne slovenske vlade za reševanje problemov bilo izjemno in smo tako lahko s postopnimi spremembami tudi spreminjali zakonodajo in se s tem približali osnovnemu smislu avtonomije lokalne skupnosti in komunalne politike. Prav beseda komuna (iz latinske besede communis-skupen) je osnova tega razumevanja, saj bi v vsaki občini morala obveljati odločilna vloga interesa skupnosti in ne parcialnih strankarskih teženj, podprtih s strani državnih političnih strank. Komunalno gospodarstvo, ki je s trajnostnega vidika kakovosti življenja v določenem okolju izjemnega pomena, pa bi moralo biti izključno v dobro ljudi in ne velikokrat le v korist posameznikov ali lobijev.

Kljub vsem začetnim težavam smo v Mariboru uspeli oblikovati vse temeljne občinske akte, postaviti dovolj smiselno organizacijo mestne uprave, izvršili vse strukturne in organizacijske spremembe. Med zelo redkimi slovenskimi občinami smo izvedli premoženjske delitvene bilance z novonastalimi občinami in kot edina slovenska mestna občina že v prvem mandatu izvedli razčlenitev v mestne četrti in krajevne skupnosti. Statusno smo rešili vprašanje vseh javnih zavodov, lastniško in statusno preoblikovali vsa javna podjetja. Zaradi drugačnega razumevanja lokalne samouprave, nisem bil pristaš oblikovanja koalicije in opozicije v mestnem svetu, odločitve sem prepuščal prostemu odločanju svetnikov. Zaradi tega so bile razprave zelo polemične in odločitve nepredvidljive. Takrat župan ni predsedoval občinskemu svetu in je predsednika sveta moral tako kot vsak svetnik prositi za besedo. Prav zato, so neobremenjene odločitve svetnikov pomenile zame več, kot dirigirana politična glasovanja.

Po prenehanju županovanja sem danes že tretjič v funkciji mestnega svetnika. Menim, da je preslikava državnega zbora v občinske svete neracionalna in v nasprotju z dejanskimi interesi prebivalcev. Politizacija občinskih svetov in podoben način razprav in odločanja kot v parlamentu ni vedno v prid ljudem, ki jim lokalna skupnost tako ali drugače kroji bivalno okolje in kakovost življenja. Osebnostno bi se po dolgoletnih izkušnjah in spremljanju dela zavzel celo za to, da so občinski svetniki voljeni poimensko (ad personam) neposredno kot župan in ne preko strankarskih list. Prav tako bi število občinskih svetnikov lahko brez škode tudi zmanjšali za tretjino.

Verjamem, da so razmišljanja, ki izhajajo iz lastnih izkušenj in lastnega razumevanja, velikokrat tudi posledica delovanja v določenem okolju. Skupnosti slovenskih občin pa želim večje razumevanje države za probleme lokalnih skupnosti in uspešno povezovalno delo tudi v prihodnje.

Odprta vrata

BARBARA HORVAT

Od ustanovitve predhodnice Skupnosti občin Slovenije je 14. februarja 2012 minilo 20 let. Okroglo obletnico smo želeli obeležiti na način, ki najbolj pritiče naši instituciji, in sicer s prikazom vsega dobrega, za kar je zaslužna lokalna samouprava. In kdo drug kot prav vi, ki vsak dan oblikujete in ustvarjate spodbudno lokalno okolje za svoje občanke in občane, ste tisti, ki bi se s tem lahko pohvalili. Zato smo pristopili k organizaciji akcije Odprta vrata, da bi ob tej priložnosti s skupno akcijo občin članic in SOS opozorili na številne dobre in uspešne projekte slovenskih občin ter tako usmeriti

pozornost na očiten napredek, ki smo ga doživeli v letih od reforme lokalne samouprave v mnogih lokalnih okoljih.

Tako se je akciji Odprta vrata priključilo kar 36 občin članic Skupnosti, ki so vse na dan ustanovitve SOS, 14. februarja, odprle vrata za občanke in občane ter ostalo zainteresirano javnost in jim pokazali nove vrtce, kulturne domove in njihove dejavnosti, mladinske centre, projekte oskrbe s pitno vodo ali odstranjevanje odpadkov, pred propadom rešene objekte kulturne dediščine, prenovljene ali nove šole, sončne elektrarne, športne dvorane ter programe za

svetovanje in preživljanje prostega časa občank in občanov. Občine so tiste, ki v osnovi vodijo in usklajujejo lokalni razvoj, ki skrbijo za večino zadev pomembnih za svoje občanke in občane, zato se še posebej zahvaljujemo občinam Beltinci, Benedikt, Dobrovnik, Horjul, Izola, Juršinci, Kočevje, Kostel, Krško, Logatec, Loška dolina, Luče, Maribor, Metlika, Mežica, Miklavž na Dravskem polju, Moravske toplice, Nazarje, Nova Gorica, Podvelka, Prevalje, Puconci, Rače-Fram, Razkrižje, Radlje ob Dravi, Radovljica, Ravne na Koroškem, Sevnica, Slovenske Konjice, Središče ob Dravi, Škofjan, Škofja loka, Šmarje pri Jelšah, Trzin, Velenje, Vojnik ter občini Žiri, da so se nam odločile priključiti in tako proslavile dobre in uspešne projekte na lokalni ravni. V Skupnosti občin smo prepričani, da nam bo s to in podobnimi akcijami, ki bodo v jubilejnem letu potekale, uspelo dvigniti zavedanje o pomenu občin za občanke in občane ter lokalni razvoj in posledično razvoj vse države.

Občina Radovljica

Občina Horjul

Občina Vojnik

Občina Velenje

Občina Žiri

Občina Radlje ob Dravi

Občina Kočevje

Občina Sevnica

Občina Izola

Občina Dobrovnik

Občina Podvelka

Občina Loška dolina

Občina Nazarje

Občina Metlika

Izvoljena 10. slovenska vlada

V državnem zboru je bila 10. februarja s 50 glasovi »za« imenovana deseta slovenska vlada, ki jo sestavljajo koalicija SDS, DLGV, Desus, SLS in NSi. Gre za "najvitkejšo" vlado v zgodovini Slovenije, saj jo sestavlja le dvanajst ministrov. Minister za delo, družino in socialne zadeve je postal Andrej Vizjak, minister za infrastrukturo in prostor Zvonko Černač, minister za notranje zadeve pa Vinko Gorenak. Ministrstvo za izobraževanje, kulturo, znanost in šport bo prevzel Žiga Turk. Janez Šušteršič bo vodil ministrstvo za finance, Senko Pličanič pa ministrstvo za pravosodje in javno upravo. Radovan Žerjav bo vodil ministrstvo za gospodarstvo, Franc Bogovič pa ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Ljudmila Novak bo prevzela ministrstvo brez resorja za Slovence v zamejstvu in po svetu, Aleš Hojs pa ministrstvo za obrambo. Ministrstvo za zunanje zadeve bo vodil Karl Erjavec, Tomaž Gantar pa je postal minister za zdravje. Predsednik vlade Janez Janša je ob izvolitvi dejal: »To je dejansko protikrizna vlada, protikrizna ekipa. Tega se zavedamo. Nekatere stvari, ki bi bile morda v drugih, bolj normalnih časih v ospredju, zdaj pač ne bodo, čeprav se bomo trudili, da nič ne bo ostalo pozabljeno.«

Vlada pred velikimi izzivi

Prvi velik izziv bo rebalans proračuna. Temelj delovanja nove vlade je koalicijska pogodba. Nova vlada stavi na dvoje: fiskalno konsolidacijo in zagon novega ekonomskega cikla. Osrednji cilj in ukrepi, s katerimi želi nova vlada uresničevati koalicijski program, je, da se država od leta 2013 razvija hitreje od povprečja EU, da poveča zaposlenost ter tako zviša življenjski standard in blaginjo. Trije ključni cilji v tem kontekstu so: konsolidacija javnih financ, spodbujanje gospodarske rasti in ustvarjanje novih delovnih mest. Konsolidacija javnih financ pomeni prilagoditev, ki je nujna za državo, da bo ohranila funkcionalnost vitalnih sistemov in podsistemov, ki zagotavljajo normalno življenje. Janša napoveduje, da bo ob rebalansu za letos treba za 10 odstotkov zmanjšati javno porabo. Hkrati z rebalansom bo vlada pripravljala socialni sporazum, s katerim bo razporedila bremena krize, partnerstvo za sodelovanje pa bo ponudila tudi obema opozicijskima strankama. Temu bodo sledile strukturne reforme. Fiskalna konsolidacija je le prvi korak na

poti iz krize. Kot pravi novi predsednik vlade, samo z zmanjševanjem porabe ne bomo prišli iz krize. Enako ali bolj pomembno je izvajanje ukrepov za rast gospodarstva. Ti so: odprava plačilne nediscipline, odprava birokratskih ovir pri umeščanju objektov v prostor, skrajšanje reševanja sodnih sporov, znižanje stroškov dela, olajšave za investicije, postopno znižanje davka na dohodek pravnih oseb in odprava kreditnega krča.

Velik posluh vlade za razvoj regij in občin

Med temeljnimi cilji vlade, ki lahko doprinejo k hitrejšemu razvoju občin, velja omeniti: investiranje sredstev iz skladov Evropske unije, decentralizacija države s poudarkom na spodbujanju skladnejšega regionalnega razvoja in spoštovanju načela subsidiarnosti, skrb za varno, prijazno in zdravo življenjsko okolje, trajnostni razvoj z vidika demografije, tehnološkega razvoja, socialne stabilnosti, konkurenčnosti in finančne vzdržnosti. Vlada bo uveljavila ostrejšo omejitev zadolževanja občin in spremenila sistem finančne izravnave tako, da bo občine ekonomsko spodbujal k povezovanju in združevanju funkcij. V koalicijski pogodbi je zaveza, da bo vlada sprejela in poenostavila zakone in podzakonske akte, ki bodo v sodelovanje med občinami, državo in državnimi institucijami vnesli občutno boljše, hitrejšo in učinkovitejšo sodelovanje. Tako se bo zagotovila prilagodljivost, enostavnost in učinkovitost delovanja regijske, lokalne in državne ravni. Vlada bo zagotovila postopen prenos posameznih pristojnosti na občine in drugačno organizacijo izvajanja nalog na občinski ravni. Ukrepi bodo šli v smeri zmanjševanja regijskih razvojnih razlik. Veliko pozornosti bo namenjene projektne povezovanju med regijami. Sprejeti bodo ukrepi za učinkovitejšo medresorsko usklajevanje ukrepov in politik. Pomembno vlogo bodo imele rešitve, s katerimi bo vključen zasebni investicijski kapital po sistemu javno-zasebnega partnerstva. Poenostavljeno bo prostorsko umeščanje razvojnih projektov. Pomembno vlogo bo imela tudi poenostavitev postopkov na lokalni ravni pri prostorskih, gradbenih in socialnih zadevah. Vlada bo nadaljevala z nekaterimi dobrimi praksami iz mandata 2004-2008. Predvidoma enkrat mesečno bo vlada obiskala eno regijo in v skladu z možnostmi izvedla tematsko sejo. Cilj je približati se ljudem in najti sinergije z regijami in občinami.

Foto: Daniel Novakovič/STA

Predstavitev dela Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve

MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

Na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve smo si v letu 2012 zadali nekaj ključnih nalog. Te so, na področju socialnih zadev, vsekakor čimprejše nemoteno delovanje novega informacijskega sistema. Prednostno je potrebno zagotoviti, da vsa izplačila različnih transferjev pridejo čim prej do tistih, ki jih potrebujejo in so do njih upravičeni. Uveljavitev nove socialne zakonodaje bomo pozorno spremljali in evalvirali posamezne ukrepe, na podlagi tega pa, če se bo izkazalo za potrebno, tudi predlagali določene spremembe.

Drugo pomembno področje je prenova delovnopravne zakonodaje. Sedanji sistem je precej tog, prehajanje med različnimi oblikami zaposlitve pa oteženo. V dialogu s socialnimi partnerji bomo skušali doseči takšne rešitve, ki po eni strani stroškov dela ne bodo povečevale, po drugi strani pa spodbujale zaposlovanje za nedoločen čas. S socialnimi partnerji želimo oblikovati tudi sklad za odpravnine, ki bo omogočal tistim, ki so izgubili zaposlitev, ustrezno varnost v času iskanja nove zaposlitve. Zaradi številnih zlorab na področju posredovanja delavcev drugemu uporabniku bomo predvidoma

že v letošnjem letu spremenili nekaj določil zakona in tako skupaj s prenovljenim zakonom o inšpekciji dela skušali zagotoviti večjo pravno varnost delavcev.

Tretje pomembno področje pa je trg dela. Brezposelnost se je v zadnjih letih zelo povečala. Naš cilj je, da v letošnjem letu ta trend obrnemo navzdol, torej, da se brezposelnost že v letošnjem letu prične zniževati. Ključno pri zniževanju brezposelnosti je seveda oživitev gospodarstva, naše ministrstvo pa bo na področju aktivne politike zaposlovanje razvijalo in sprejelo tiste ukrepe, ki vodijo v čimprejšnjo zaposlitev. Veliko pozornosti bomo namenili zaposlovanju mladih. Mladi po končanem šolanju težko najdejo ustrezno zaposlitev. Zato bomo oblikovali posebne programe, ki bodo delodajalce spodbujali, da bodo mlade že v času izobraževanja vključili v svoje delovne procese in da bodo ob koncu šolanja tudi bolj zainteresirani za njihovo zaposlovanje.

Na ministrstvu se zavedamo, da bo tako kot na vseh področjih tudi na področjih, ki jih pokriva ministrstvo, potrebno varčevanje in čim bolj racionalna poraba proračunskih sredstev. Zato bomo skušali sredstva usmeriti v tiste programe, ki so najbolj učinkoviti in najbolj potrebni. Naša prva skrb pa bo, kljub varčevanju, zagotavljati ustrezno socialno varnost ljudi.

Foto: www.mddsz.gov.si

Foto: www.mddsz.gov.si

Prednostne naloge v mandatu ministra Aleša Hojsa

MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Po pristopu Slovenije k evro-atlantskim povezavam sta se znatno spremenila obrambna strategija in zagotavljanje nacionalne varnosti.

Kljub nekaterim pomembnim dokumentom s področja zagotavljanja obrambe in zaštite Republike Slovenije, ki so že bili sprejeti, bo treba znova pregledati, novelirati ter v čim krajšem času sprejeti nekatere dokumente (obrambna strategija Republike Slovenije, nov srednjeročni obrambni program 2013–2018) in predpise, kot je formalnopravna ureditev kriznega upravljanja v Republiki Sloveniji, kar posledično zahteva novelacijo oziroma spremembo Zakona o obrambi.

Dolgoročna zaveza Republike Slovenije je zavezništvo v zvezi Nato, kar nam omogoča in nudi vrhunsko vojaško sodelovanje, možnost izobraževanja, najsodobnejšo vojaško zaščito, predvsem pa ne izključuje nadaljnega razvijanja lastnega obrambnega sistema. Glede na zavezo, dano v okviru zavezništva, je treba nadaljevati vsaj z dokončno vzpostavitev srednje bataljonske bojne skupine, k čemur nas zavezuje med drugim tudi Resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2025.

Sodelovanje Slovenske vojske na mednarodnih misijah bi veljalo nadgraditi z usmeritvijo na tiste misije, ki so ge-

ostrateško pomembne za slovensko zunanjo politiko in gospodarstvo (npr. Sredozemlje in Balkan), ter s krepitvijo civilne udeležbe (inženirji, zdravniki, podporne službe), ki lahko služi kot predhodnica prihodnjega gospodarskega sodelovanja.

Na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami imamo največje število prostovoljcev (preko 45.000), ki rešujejo v situacijah, ko so ogrožena življenja prebivalcev in njihovo imetje. V zakonskih in podzakonskih aktih nameravamo zato uveljaviti rešitve, ki bodo ustrezneje uredile položaj in status vseh prostovoljnih reševalcev, še posebej v odnosu do delodajalcev.

Prilagodili bomo predpise in organiziranost obrambnega sistema ter sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za čim enostavnejši in hitrejši postopek uporabe vojaških zmogljivosti v primeru naravnih in drugih nesreč.

Na področju zaštite in reševanja bomo sistemsko poenostavili nekatere postopke. Nameravamo zmanjšati obseg izdajanja požarnih soglasij v pristojnosti Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter poenostaviti izdelavo načrtov zaštite in reševanja, predvsem v občinah.

Varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami bomo tako v prihodnje dali še večji poudarek tudi zaradi spreminja-

FOTO: arhiv ministrstva

nja virov ogrožanja (podnebne spremembe). Kljub proračunskim omejitvam nameravamo zagotoviti nujne materialne podlage za delovanje različnih reševalnih služb na lokalni in državni ravni. Nadaljevali bomo tudi z že uveljavljenimi rešitvami pomoči države pri posodabljanju gasilske reševalne in zaščitne opreme, odpravljanju razlik med občinami, izboljšanju priprav pred požari v okolju ter podobnim.

Temeljna delovna področja Ministrstva za obrambo

Ministrstvo za obrambo opravlja upravne in strokovne zadeve, ki se nanašajo na:

- obrambni načrt države;
- razvoj, organizacijo, opremljanje, delovanje in vodenje Slovenske vojske;
- priprave civilne obrambe, upravne zveze in kriptografsko zaščito v obrambnem sistemu;
- vojaško šolstvo;
- organizacijo, priprave in izvajanje sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter pravice in dolžnosti državljanov na obrambnem področju ter v zaščiti in reševanju.

Ministrstvo za obrambo je pristojno za dva podsistema: za obrambni sistem, ki je v izključni državni pristojnosti (vojaška in civilna obramba), ter za sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, katerega del je v državni, pretežni del pa v lokalni pristojnosti.

Predstavitev prioritet Ministrstva za zdravje Republike Slovenije

MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Poslanstvo ministrstva za zdravje je vodenje zdravstvene politike v korist vseh prebivalcev Slovenije. Naloge opravljamo na področju zdravstvenega varstva, javnega zdravja, ekonomike javnega zdravstva in investicij v javno zdravstvo. Na teh področjih redno sodelujemo tudi s tujino in prenašamo pravni red Evropske unije v našo zakonodajo. V sestavi ministrstva so tudi trije organi v sestavi: Zdravstveni inšpektorat RS, Urad RS za kemikalije in Uprava RS za varstvo pred sevanjem.

Z novo Vlado RS naše naloge ostajajo enake kot doslej. Glede na različne kazalnike razvoja in stanja v državi pa smo si zadali nekaj ključnih prioritet.

Minister Tomaž Gantar je za prvo med njimi označil ureditev financiranja v zdravstvu.

Ministrstvo bo ob tem sledilo glavnim ciljem zdravstvenega sistema, ki so pravičnost, enakost ter dostopnost do zdra-

vstvenih storitev, še naprej uveljavljalo princip solidarnosti ter kritje stroškov iz javnih sredstev.

Zavzemali se bomo za ločitev javnega in zasebnega zdravstvenega sistema, dopolnilno zdravstveno zavarovanje pa bo treba preoblikovati zaradi zahtev Evropske unije.

Nadalje se bomo zavzemali za racionalizacijo v zdravstvu, posebno pozornost pa bomo namenili kakovosti v zdravstvu, kazalnikom kakovosti ter vprašanjem akreditacij in certificiranja javnih zdravstvenih zavodov.

V Sloveniji kazalniki razvoja kažejo, da se število prebivalstva ne bo bistveno spreminjalo. Podatek, ki kaže, da ima Slovenija dober zdravstveni sistem, je umrljivost dojenčkov, ki je med nižjimi v Evropi. Bistveno bolj pomemben podatek pa je, da se prebivalstvo Slovenije stara, kar pomeni večji strošek v sistemu zdravstvenega varstva, saj vemo, da se s starostjo pove-

FOTO: arhiv ministrstva

čuje število kroničnih nenalezljivih bolezni. Zato bomo veliko pozornosti v prihodnje namenili preventivnim programom in akcijam ter promociji zdravega načina življenja ter odpravi zdravju škodljivih navad in razvad. Pri tem bodo svojo vlogo odigrali Zavodi za zdravstveno varstvo, ki so regijsko locirani po Sloveniji ter Inštitut za varovanje zdravja.

Glede na zaostrene finančne in gospodarske pogoje bodo nujne izboljšave tako na primarnem kot tudi na sekundarnem in terciarnem nivoju zdravstva. Primarni nivo zdravstvenega varstva je postavljen na ravni občin in prebivalcem nudi dostop do izbranega zdravnika, zobozdravnika, pediatra in ginekologa. Mrežo zdravstvene oskrbe na primarni ravni smo v preteklem letu že dopolnili z referenčnimi ambulantami, danes jih deluje 148, ki pomagajo k hitrejši in kakovostnejši obravnavi predvsem kroničnih bolnikov. Delujejo tudi učne ambulante, s katerimi povečujemo dostopnost bolnikov do osebnega zdravnika.

4. seja Predsedstva SOS

SINIŠA PLAVŠIČ

Dne 14.12.2011 je potekala 4. seja Predsedstva SOS, ki je ob tem bila zadnja v letu 2011. Gostil jo je župan Podčetrška Peter Misja, ki je ob tej priložnosti županje in župane, člane predsedstva povabil v Hotel Sotelia. Na zadnji seji Predsedstva SOS so prisotni razpravljali o problematiki podelitve okoljevarstvenih dovoljenj odlagališčem, težavah pri prevzemanju odpadne embalaže ter črpanju evropskih sredstev v finančni perspektivi 2007-2013.

Na temo problematik, ki so povezane z odpadki, so se županom pridružili predstavniki Ministrstva za okolje in prostor (MOP), Agencije RS za okolje (ARSO) ter Zbornice komunalnega gospodarstva (ZKG). Predstavniki MOP in ARSO so potrdili, da se pojavljajo težave pri podeljevanju okoljevarstvenih dovoljenj za obstoječa odlagališča, vendar so le-ta v skladu z evropskimi direktivami nujno potrebna za nadaljnje obratovanje odlagališč. Direktor ZKG Leon Behin je poudaril, da bo moralo šest odlagališč prenehati z obratovanjem, sicer lahko dajo nove vloge v skladu z novo uredbo, vendar bo ponovno potrebno kar nekaj časa za odločitve o novih vlogah. In v tem času se poraja vprašanje, ali bo sistem lahko nemoteno obratoval. Občina lahko odlaga odpadke samo preko podelitve koncesije; tudi če občine danes pričnejo s postopki za oddajo koncesij, bo poteklo kar nekaj časa, prav tako je treba najti nekoga, ki koncesijo lahko sprejme. Poleg omenjenega so cene komunalnih storitev še vedno blokirane, kar še dodatno otežuje možnost odvoza smeti na bolj oddaljena odlagališča. Nedvomno se poraja kar nekaj vprašanj glede vzdržnosti sistema odlaganja odpadkov.

Pri prevzemanju embalaže smo v zadnjem času bili priča praksi, da družbe za ravnanje z odpadno embalažo niso hotele prevzemati oziroma odvažati zbrane embalaže od komunalnih podjetij, saj naj bi po njihovem mnenju izpolnili kvote. Stanje na terenu je postalo neznosno, saj komunalna podjetja niso imela več prostora za skladiščenje embalaže, zato je ZKG urgirala na ministrstvo in uspela doseči skupni sestanek, na katerem so se dogovorili za začasno rešitev problematike. Stanje se tako na terenu izboljšuje, vsekakor pa bo potrebno v prihodnosti sistemsko rešiti omenjeno področje.

V nadaljevanju seje so predstavniki SVLR na kratko predstavili, kje se nahajamo pri črpanju EU sredstev oziroma kakšen »izplen« se kaže v finančni perspektivi 2007-13, kje so se pojavljale najpogostejše napake pri črpanju, kako izboljšati in podobno. Župani so poudarili, da bi si želeli malo več fleksibilnosti organa, pripravljenosti uradnikov na operativnem nivojem in podobno.

Ob koncu seje sta predsednik in generalna sekretarka vsem skupaj zaželela lepe praznike in uspešno leto 2012.

Težave pri obveznem zdravstvenem zavarovanju

JASMINA VIDMAR

Na pobudo Skupnosti občin Slovenije so se v torek, 31. januarja 2012, na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve sestali ob predstavnicah skupnosti tudi predstavnice Ministrstva za zdravje ter Zavoda za zdravstveno varstvo in zavarovanje in iskali rešitve za težave, ki se pojavljajo v zvezi z obveznim zdravstvenim zavarovanjem v prvem mesecu po prenosu na centre za socialno delo. Interventni zakon je namreč začasno »rešil« vse tiste zavarovance, ki so imeli zdravstveno zavarovanje do konca leta, vendar pa interventni zakon ni veljal za vse tiste, katerih zdravstveno zavarovanje je poteklo januarja in tudi februarja in odločbe še niso bile izdane. Ministrstvo za zdravje je sicer občinam pošiljalo priporočila, kako naj ravna, vendar na številne dileme ni imelo odgovora. Navkljub številnim dilemam o pravnoformalni ustreznosti takšnega ravnanja, je bilo oblikovanih nekaj predlogov za ukrepanje v prehodnem obdobju, ko bi zaradi nedorečenosti zakona in nezmožnosti centrov, da pravočasno rešujejo vse vloge lahko pripeljalo do dvojnega financiranja obveznega zdravstvenega zavarovanja ali večjega števila nezavarovanih oseb.

Tako je bilo dogovorjeno, da naj bi občine na pristojne centre za socialno delo posredovale spiske posameznikov, ki so bili zavarovani do konca decembra 2011 in januarja 2012. Centri bodo preverili, ali so vsi ti vloge za obvezno zdravstveno zavarovanje oddali, če so jih, jim še naprej pripada obvezno zdravstveno zavarovanje, drugače jih občine lahko odjavijo. Pri tistih, ki jih pravica do obveznega zdravstvenega zavarovanja v tem razdobju poteče, pa morajo centri preveriti, ali soqw prejemniki denarne socialne pomoči, ki velja še naprej, kar bi lahko pomenilo, da so »pozabili« na oddajo vloge. Za te morajo centri prioritarno opraviti postopek preverjanja upravičenosti do socialnovarstvenih prejemkov in tako tudi odločiti o obveznem zdravstvenem zavarovanju. Na sestanku se je postavilo še vprašanje, kdo je »skrbnik« zavarovanih družinskih članov. V primeru, da je bila oseba v preteklem letu zavarovana s strani občine, v tem letu pa se ji je rodil otrok, se je pojavila dilema, kdo naj tega otroka sedaj zavaruje. Dogovorjeno je bilo, da naj tega novega družinskega člana zavarujejo občine vse do izdaja odločbe centra za socialno delo.

Subvencije za znižanje plačila vrtcem

JASMINA VIDMAR

V sredo, 1. Februarja, se je na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve sestala delovna skupina za uveljavljanje zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Sestanka sta se udeležili tudi Vida Starič Holobar iz Ministrstva za šolstvo in šport ter Božena Bratuš iz Skupnosti vrtcev Slovenije. Tema pogovora je bila, kako upoštevati dodatne subvencije za otroke v vrtcih, ki so jih v preteklosti uveljavile nekatere občine ter kakšni bodo modeli izmenjave podatkov. Pokazalo se je, da zakon, tako kot je zapisan, ne omogoča veliko manevrskega prostora za številne in različne subvencije, ki jih za svoje starše ponujajo občine. Četudi smo iz Skupnosti občin Slovenije vseskozi spraševali in opozarjali na zakonsko pravico občin, da dodatno subvencionirajo plačilo vrtca, pa tudi, da je potrebno različnost občin pri tem upoštevati, se je na tem sestanku pokazalo, da se je na to na strani zakonodajalca pozabilo. Namreč, izkazalo se je, da bo problem z vsemi tistimi dodatnimi znižanji plačila vrtca, ki so specifična (npr. upoštevane stanovanjskih kreditov, najemnin), še posebej, če so se ta dodatna znižanja priznavala ne preko sklepov občinskega ali mestnega sveta, temveč preko ZUP postopkov. Težav ne bo pri splošnih subvencijah oz. splošnih dodatnih znižanjih plačila, ta se bodo realizirala na relaciji občina – vrtec. Zapletlo se bo pri specifičnih, kjer so potrebna dokazila in jih je mogoče vključiti in upoštevati samo na centrih za socialno delo. Nikakor ne bo mogoče upoštevati znižanj plačila vrtca, če to ne bo v smislu znižanja razreda, je bilo rečeno na sestanku. Občine, ki so sicer imele sprejete sklepe na občinskih ali mestnih svetih, vendar ti sklepi niso nižali plačila po razredih, temveč po procentih, bodo morale te sklepe spreminjati. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve pa je vztrajalo, da med letom ni mogoče spreminjati v odločbah določene razrede (tako namreč zakon), torej bodo sklepi, ki bodo sprejeti (tudi popravki sklepov v nekaterih občinah) po 1.1. 2012 neveljavni za to leto. Kar je ponovno pokazalo na NUJNO in v najkrajšem času potrebno spremembo zakona. MŠŠ bo o zadevi občinam posredoval okrožnico z vsemi natančnimi navodili o zadevi, smo se tudi dogovorili. (JV)

Prva izredna seja Predsedstva SOS

BARBARA HORVAT

V Ljubljani je 1. februarja 2012 potekala letos prva izredna seja Predsedstva SOS. Predsedstvo je tokrat pozornost usmerilo na tematiko imenovanja delegacije v Kongres lokalnih in regionalni oblasti pri SE po državnoborskih volitvah, saj je delegacije nepopolna že več kot leto dni. Jasmina Vidmar je predstavila kronologijo, v začetku leta 2011 je namreč SVLR obvestil skupnost, da je Svet Evrope zavrnil imenovanje slovenske delegacije, saj po njihovem ta ni ustrezno upoštevala strankarske pripadnosti članic in članov delegacije. Na takratni seji Predsedstva je to odločilo, da zavrne takšno tolmačenje, saj se je skupnost zelo trudila, da upošteva vse v pravilih Sveta Evrope določene kriterije za imenovanje delegacije. Glede na številnost kriterijev in majhnost delegacije je predlagana sestava delegacije postavljena optimalno. Večinsko so članice in člani predsedstva izrazili vztrajanje na tako oblikovani delegaciji, saj je vse kriterije v polnosti nemogoče upoštevati. Za pričakovati je, da bi SVLR aktivno zastavila svojo vlogo v procesiranju oblikovanja delegacije. Sekretariat skupnosti bo z namenom razrešitve nastale situacije vzpostavil neposreden kontakt s pristojnimi v Svetu Evrope in poskušal pridobiti relevantne odgovore v zvezi z zadevo. V primeru nadaljevanja težav pa bo Predsedstvo o zadevi ponovno odločalo.

Predsedstvo SOS je obravnavalo tudi ukrepe glede prevajanja dokumentov v brajlico. Ministrstvo za javno upravo je namreč izdalo novo mnenje, v katerem navajajo, da mora občina omogočiti slepi ali slabovidni osebi, da dokumente prebere v pisavi, ki jim je dostopna, če oseba to zahteva. Generalna sekretarka je predlagala, da se je v tem primeru potrebno združiti in racionalizirati stroške za občine. Zato smo se v sekretariatu obrnili na Zavod za slepe in slabovidne v Ljubljani, kjer razpolagajo s takšno napravo in jo znajo uporabljati. Predsedstvo je sklenilo, da se skupnost poveže s tem in njemu sorodnimi zavodi po Sloveniji, ki takšno napravo že posedujejo ter se dogovori, da v primeru zahteve slepe osebe po dokumentih v brajlici zavod v regiji preveže dotičen dokument proti minimalnem plačilu, o katerem se bo še potrebno dogovoriti. V imenu Skupnosti občin Slovenije bo sekretariat tudi naslovil dopis na Vlado RS z zahtevo, da naj opredeli in določi, kaj natančno morajo občine prevesti v brajlico.

Predsedstvo SOS je prav tako soglasno podprlo akcijo Odprta vrata, ki bo potekala 14.2.2012 med 14. in 17. uro na izbranih lokacijah občin in poziva občine, da se v čim večjem številu odzovejo in v akciji sodelujejo.

Skupna seja predsedstev SOS in ZOS

BARBARA HORVAT, SINIŠA PLAVŠIČ

Prva letošnja skupna seja predsedstva Skupnosti občin Slovenije (SOS) in Združenja občin Slovenije (ZOS) je potekala 01.02.2012, v Ljubljani. Prisotnim županom obeh združenj je uvidoma s strani dr. Ivana Žagarja, predsednika slovenske delegacije v Odboru regij, bilo predstavljeno delo slovenske delegacije v Odboru regij (OR). OR je politična skupščina Evropske unije, ki zastopa interese lokalnih in regionalnih oblasti. Je posvetovalno telo, kar izhaja iz pogodbe o Evropski uniji. Ta zavezuje Evropsko komisijo in Svet Evropske unije, da sta se pri ustvarjanju novih predlogov dolžna posvetovati z Odborom in sicer na področjih, ki imajo neposreden učinek na regionalno in lokalno raven. Župani, člani obeh predsedstev so ocenili delo delegacije v OR kot zelo dobro ter predlagali, da bi bilo financiranje v prihodnje takšnem dometu kot je doslej predvideno, saj bo le tako mogoče pridobiti več sredstev za razvoj Slovenije.

V nadaljevanju seje so župani ponovno razpravljali o problematiki izvajanja Zakona o kmetijskih zemljiščih (ZKZ),

ki vsem skupaj povzroča nemalo težav. Uvodoma je Darko Fras, član ožje skupine, ki preučuje možnosti sprememb ZKZ, predstavil izhodišča za nadaljnjo razpravo o morebitnih spremembah zakona. Predlagal je, da bi občine bile oproščene plačila odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč, znotraj zaokroženih poselitvenih območij se odškodnina ne bi zaračunavala oziroma se tem zemljiščem določi boniteta 0 in višina odškodnine naj bo vezana na dejansko vrednost zemljišča glede na njegovo lokacijo (nelogično je, da se plača enaka višina odškodnine za zemljišče, ki je v eni občini vredno 500 EUR/m² in zemljišče, ki je v drugi občini vredno 20 EUR/m²). Vsekakor bi poleg omenjenih predlogov bilo potrebno v zakonu urediti še nekaj nepravilnosti in nedoslednosti, predvsem kako določati odškodnino lastnikom stavbnih zemljišč, v primeru, ko so jih pridobili pred uveljavitvijo zakona in so, ali bodo podali vlogo za pridobitev gradbenega dovoljenja po uveljavitvi zakona. Župani so si bili soglasni, da se ob konstituiranju Vlade takoj urgira s predlogom za sestanek pri novem ministru.

Pred zaključno točko dnevnega reda so župani odprli tudi nenehno perečo problematiko črpanja EU sredstev. Župan Slovenske Bistrice, g. Žagar je odprl tematiko 5. in 6. razpisa. Po njegovem mnenju se postavlja vprašanje izčrpanosti kvota na segmentu komunalnih projektov. Izpostavil je iniciativo, da se EU komisijo prepriča z okoljskimi cilji za povečanje 2. prioritete na račun drugih dveh. Poudaril je, da bi bilo dobro in primerno, da se v pogovore vključi obe združenji. Tudi drugi župani so izpostavili probleme, da bo precej sredstev ostalo neporabljenih, na ključnih področjih za občine (komunalna oprema...) pa so sredstva že davno porabljena. Predstavniki Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) so po burni razpravi predlagali, da se po regijskem sestanku posreduje informacije na SVLR, so pa opozorili, da so odobrena sredstva v višini 20 milijonov evrov za leto 2012 ter da so pozivi za oddajo načrtov za projekte že objavljeni.

Za zaključek seje so se prisotni opredelili do predloga nove koalicijske pogodbe. Člani predsedstev so se strinjali, da ukinitve SVLR ni odločitev, ki bi jo občine podpirale. Gre namreč za situacijo, ki je občine niso pričakovale glede na to, da so predstavniki strank na predvolilnem soočenju, ki sta ga organizirali obe asociaciji, izpostavili, da njihove stranke in liste ne podpirajo ukinitve SVLR. Izpostavila so se vprašanja, kako bo služba učinkovito delovala v prihodnosti, v kolikor bo razdeljena na dva ali več delov ter kam se bodo prenesle pristojnosti, predvsem področje financiranja občin. Obe asociaciji si bosta prizadevali, da bi se s predsednikom vlade dogovorili za redna srečanja, kjer bi asociaciji predsedniku lahko predstavljali vsa zadeve, pri katerih ne bi našli skupne besede s posameznimi ministri.

Distribucijski modul in pretok podatkov med občinami, centri za socialno delo in ministrstvom

BARBARA HORVAT

V začetku januarja je na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve potekal sestanek v zvezi z izmenjavo podatkov, ki se nanašajo na področje predšolske vzgoje v povezavi z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS). Na sestanku je pogovor tekkel tudi o avtomatiziranem prenosu podatkov med CSD, občinami in vrtci.

Vprašanje, ki se je v zvezi s tem pojavilo, je bilo, ali bodo lahko vrtci spremljali mesečne spremembe v stanju staršev, ki imajo otroke vključene v vrtce. Ugotovljali smo, da bi potrebovali distribucijski model in kompatibilne programe v vrtcih in občinah, ki bi omogočili takšno izmenjavo podatkov. Na sestanku, ki so se ga udeležili tudi predstavniki MŠŠ, so nam povedali, da je v okviru MŠŠ že vzpostavljena baza podatkov, ki bo vrtcem omogočala vpogled v to bazo. Do konca januarja bi naj bila izdelana tudi centralna baza podatkov na MDDSZ, ki bo omogočala, da se bo baza podatkov lahko izmenjavala v roku 24 ur, vendar se je pokazalo, da modul niti do konca meseca februarja še ni bil vzpostavljen za uporabo. Tako se številne občine še v marcu spopadajo s težavo, kako pridobiti informacije o prejemnikih, kar jih kot plačnice postavlja v precej neugoden položaj. Kar tudi še ostaja nerešeno, je povezava obstoječih različnih računal-

niških programov po vrtcih v Sloveniji. Nadalje je bilo dogovorjeno, da bodo centri za socialno delo občinam enkrat na tri mesece posredovali zbir podatkov o izdanih odločbah in pripadajočih zneskih, kar bo občinam omogočilo spremljanje sprememb v finančnem obračunavanju ter načrtovanje proračunskih izdatkov. Zaradi spremembe sistema naj bi prve podatke posredovali občinam že 1.3.2012, vendar se je navkljub dogovoru in obljubam po tesnem sodelovanju zlasti v prehodnem obdobju - po podatkih, ki smo jih prejeli v sekretariatu SOS - v nemalo primerih zgodilo, da občine od centrov za socialno delo ustreznih podatkov tudi po večkratnem povpraševanju niso prejele. Glede izmenjave podatkov med občinami, vrtci in CSD so 27. februarja iz Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve sporočili, da se je začelo tehnično testiranje izmenjave podatkov med aplikacijama ministrstva za delo in ministrstva za šolstvo. Tako si nadejamo, da bo v kratkem pretok podatkov le ustrezno stekel.

Kako deluje distribucijski modul ?

Distribucijski modul je namenjen pogledovanju v zbirko podatkov, ki je opisana v 49. členu ZUPJS. Zbirka nudi vpogled izplačevalcem javnih sredstev, ki tako lahko prejmejo podatek o številki odločbe in višini prejemkov iz 5. člena

ZUPJS oziroma iz 6. člena dotičnega zakona. Distribucijski modul je zgrajen kot spletni servis oziroma kot spletna stran. Ministrstvo je na pobudo skupnosti občin že posredovalo navodila za dostop do distribucijskega modula, ki je zgrajen kot spletna stran. Ta služi za pogledovanje podatkov s strani fizičnih oseb. Spletni servis pa je razvit za aplikativni dostop do podatkov. Za dostop do distribucijskega modula potrebujemo najprej dostop v prostrano omrežje državnih organov, ki se imenuje HKOM, in dostop do Portala MDDSZ, do katerega boste lahko dostopali s kvalificiranim digitalnim potrdilom.

HKOM je posebno profesionalno varovano omrežje in je grajeno ter vzdrževano po natančno določenih standardih in pravilih. Za dodelitev pravic uporabniku za oddaljen dostop v omrežje HKOM je potrebno najprej izpolniti posebno vlogo. Navodila za uporabo in vlogo za dostop do omrežja HKOM smo posredovali občinam in objavili na spletni strani SOS. S pomočjo VPN (angl. virtual private network) zagotavlja varen prenos podatkov po sicer nezavarovanem medmrežju. Posebno varnost nudi tudi »ISS Proventia Desktop«, ki je osebna

požarna pregrada za zaščito pred vdori v uporabnikov računalniški sistem. »Cisco VPN Client« ne deluje brez »ISS Proventia Desktop«, zato je namestitev požarne pregrade obvezna, če želimo vzpostaviti povezavo VPN z omrežjem HKOM. Ko boste pričeli z uporabo distribucijskega modula, torej ne pozabite namestiti vseh omenjenih programov. Za prevzem programov boste potrebovali veljavno kartico SecurID.

Portal MDDSZ

Portal MDDSZ je spletna stran Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki je dostopna samo iz omrežja HKOM. Za prijavo v portal boste potrebovali kvalificirano digitalno potrdilo, izdano na pametni kartici ali na pametnem ključku. Na ministrstvu so odsvetovali hranjenje digitalnih potrdil na diskih računalnikov. Če se boste odločili za digitalna potrdila, izdana na pametni kartici, boste potrebovali še bralnik pametnih kartic. Digitalno potrdilo predstavlja enolično povezavo med imetnikom potrdila in javnim ključem. Potrdilo vsebuje vse osnovne podatke o imetniku in javni ključ. Kvalificirana digitalna potrdila v Slo-

veniji izdaja pet akreditiranih certifikatnih agencij: SIGEN-CA, SIGOV-CA, POŠTA@CA, HALCOM CA in AC NLB.

Distribucijski modul kot spletna stran je del portala MDDSZ. Na podlagi EMŠO številke bodo uporabniki lahko pogledali podatke. Dostop do podatkov preko portala MDDSZ poteka tako, da se uporabnik na portal MDDSZ v spletnem brskalniku prijavi s svojim kvalificiranim digitalnim potrdilom preko enotne prijave. Nato bo varnostna shema ugotovila tip organa in njegove pravice ter mu ponudila spletno stran za pridobitev podatkov. Na spletni strani se pod drugim nahajata dve polji za vnos za EMŠO in referenčni datum. Uporabnik organa izpolni ti dve polji in klikne na gumb „poizvedba“. Pod poljema se bo prikazal rezultat poizvedbe.

V tem trenutku je pristojno ministrstvo poskrbelo za teoretično podlago za uporabnike portala, upamo pa, da bo ministrstvo reagiralo na pobudo Skupnosti občin in organiziralo delavnice, na katerih bo občinam tudi v praksi predstavila dostop in način uporabe distribucijskega modula.

Kaj se nam obeta na področju kulture?

JASMINA TKALČIČ

V petek, 3.2.2012, je Komisija za kulturo SOS v Domžalah za občine članice izvedla delovni posvet, na katerem so predstavniki občin predstavili bistvene novosti, predvsem tudi s finančnega vidika, ki jih občinam prinašajo Predlog Nacionalnega programa za kulturo 2012-2015, predlog sprememb Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo in predlog sprememb Zakona o varstvu kulturne dediščine. Svoja stališča so podali zaposleni v občinskih upravah, ki se s področjem kulture na lokalni ravni ukvarjajo več let. Za sodelovanje se tako zahvaljujemo Davorju Buinjacu iz Mestne občine Ljubljana, Sandri Boršič iz Mestne občine Novo Mesto in Danijelu Sajku iz Mestne občine Maribor.

Na področju Nacionalnega programa za kulturo se v obdobju 2012 do 2015 predvideva največ obveznosti občin na področju knjižnične dejavnosti. Knjižnična dejavnost opredeljuje naslednje cilje, ki občinam prinašajo dodatne finančne obveznosti:

1. povečati delež občin, kjer bodo občani lahko uporabljali splošno knjižnično javno službo oziroma bodo lahko v svojem kraju dostopali do knjižničnega gradiva in gradiv javnih oblasti - predvidena finančna sredstva občin 10 milijonov evrov letno;
2. povečati uporabo relativno obsežne in pestre zbirke knjižničnega gradiva splošnih knjižnic - predvidena finančna sredstva občin 9 milijonov evrov letno;
3. zagotavljanje kakovostnih in raznolikih knjižničnih storitev ter omogočanje brezplačnih osnovnih storitev

knjižnic vsem prebivalcem Slovenije - predvidena finančna sredstva občin 2 milijona evrov letno.

Zanimivo je, da predlog Nacionalnega programa za kulturo v samem programu na področju ljubiteljskih dejavnosti občin ne omenja, čeprav so občine prav na tem in knjižničnem področju najbolj dejavne in aktivne. Predlog predvideva finančne obveznosti občin tudi v sklopu kulturne dediščine, kjer v okviru cilja 2 - povečati učinkovitost javne službe na področju varstva in ohranjanja kulturne dediščine predvideva depojske prostore in 2 milijona občinskih sredstev letno.

Predlog sprememb Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo predvideva kar nekaj sprememb, čeprav je pozabil na anomalije, ki so prisotne v praksi ter jih ne rešuje. Mnenje je bolj kot ne bilo enotno, da niso potrebne zgolj in samo spremembe dotičnega zakona ter povsem nov in prenovljen zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo. Od 3. do 6. člena predloga je opredeljen način financiranja javnega zavoda/agencije/sklada in posega v poslovanje in specifične sofinanciranja splošnih stroškov delovanja (stroški dela zaposlenih, materialni stroški), programskih stroškov ter stroške investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme. Predlagatelji menijo, da morajo javni zavodi imeti večjo avtonomijo ter da na podlagi strateškega finančnega načrta ne smejo biti odstopanja večja od 10% v dejanskem sofinanciranju s strani ustanovitelja; financer naj bi dodelil sredstva v skupnem znesku. Opredelitev skupnega zneska pa je s strani občine nesprejemljiva, zaradi transparentnega vođenja stroškov zavoda v okviru občinskih proračunov s področja dela, pri-

Predlog nacionalnega programa občin na področju ljubiteljskih dejavnosti ne omenja, čeprav so občine na tem področju najbolj aktivne.

spevkov, materialnih, programskih in investicijskih stroškov. Po mnenju Borišičeve so spremembe in dopolnitve ZUJIK-a bolj »kozmetične narave« in se preveč osredotočajo na delovanje, organizacijo, vodenje, delovne razmere v javnih zavodih. Aktualne zadeve nevladnega sektorja ter njihovo organiziranje in sofinanciranje ostaja tako na ravni izpred desetih let. Glede na družbene in kulturne spremembe v Sloveniji in Evropi je zakon, ki je v veljavi že 10 let (ZUJIK, Ur. l. RS, 96/2002), zastarel in v svoji osnovi ne prinaša novosti, ki bi bile skladne z »duhom današnjega časa«. Kultura je »živa materija« (če izvozimo kulturno dediščino in muzealsko stroko) in se mora prilagajati novim razmeram na trgu, prav tako javni zavodi in vsi ostali producenti kulturnih dobrin (društva, zasebni zavodi, posamezniki, skladi, agencije).

Tudi predlog Zakona o varstvu kulturne dediščine odpira vrsto vprašanj brez odgovorov. Tako se postavlja vprašanje pokrivanja stroškov obnove, ohranjanja premičnih lokalnih kulturnih spomenikov, ki niso v lasti občine. Predlog zakona namreč konkretno določene rešitve ne predvideva. Odpira se tudi nerešeno vprašanje postopkov med občino in zavodi v primeru spora ter problematika pogoja pod katerim zavod kandidira za podelitev pooblastila, saj je zagotovljeno financiranje pogoj za podelitev pooblastila. Vsi prisotni so se prav tako strinjali, da je nesmiselna ureditev, ki jo predvideva predlog zakona, po katerem so arheološke najdbe ter vse, kar zavodi tekom poslovanja pridobijo, last države, odgovornost za depoje in stroški v zvezi s hrambo pa je na občinah.

Komisija za kulturo je na dogodek povabila tudi predstavnike ministrstva za kulturo, vendar se slednji (po pričakovanjih) vabilu niso odzvali. Predstavniki petkovega srečanja so odločili, da komisija za kulturo SOS ostaja še naprej aktivna ter spremlja in se odziva na sistemske spremembe zakonodaje, vse po in glede na dinamiko delo ministrstva.

Izvršba – izterjava denarnih terjatev

SINIŠA PLAVŠIČ

Vtorek, dne 10.01.2012, je v Ljubljani potekal posvet na temo Izvršba – izterjava denarnih terjatev. V izvršilnem postopku upniki uveljavljajo svoje (denarne in nedenske) terjatve.

Ureditev izvršilnega postopka - izvršbe na podlagi verodostojne listine poznamo že več desetletij, od 1.1.2008 dalje pa je postopek še enostavnejši, saj je izvršilni predlog na podlagi verodostojne listine mogoče vložiti po elektronski poti. Mnogokrat se zato vložitve predloga za izvršbo na podlagi verodostojne listine lotijo tudi upniki brez pravne izobrazbe (službe izterjav, finančno-računovodske službe ...), kar je celo priporočljivo in ekonomično, saj je postopek enostavnejši, kot so drugi sodni postopki.

Na posvetu je predavateljica Dida Volk uvodoma predstavila nekaj osnovnih informacij o izvršilnem postopku, predvsem pa zgradbo izvršilnega postopka. Izvršilni postopek delimo na dve fazi, in sicer na dovolilni del, ki se začne s predlogom za izvršbo in konča z izdajo sklepa o izvršbi, ter na izvršilni del oziroma izvršbo v ožjem smislu. Izvršba v ožjem smislu se na podlagi izvršilnega naslova prične takoj po izdaji sklepa o izvršbi, medtem ko se pri sklepu na podlagi verodostojne listine prične po pravnomočnosti sklepa o izvršbi. Predlog za izvršbo se lahko vloži na podlagi izvršilnega naslova, verodostojne listine ali priložene menice.

V nadaljevanju posveta se je predavateljica osredotočila na predstavitev izvršbe na podlagi verodostojne listine, ki je najpogostejša oblika izvršbe. Verodostojna listina ni izvršilni naslov, zato ima tudi predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine drugačno, specifično vsebino. Posledično sta drugačna tudi sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine in postopek z ugovorom. Verodostojne listine so faktura, menica in ček s protestom, javna listina ... Terjatev, ki jo upnik zahtev na podlagi verodostojne listine, je sestavljena iz glavnice, zamudnih obresti ter stroškov. Predlog na podlagi verodostojne listine je zelo poenostavljen, saj se le-ta vloži elektronsko preko spletnega portala. Pomembno dejstvo je, da je predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine v elektronski obliki vložen šele, ko je sodna taksa plačana!!! Sklep o izvršbi ni samostojna odločba, ampak se uporablja skupaj s predlogom za izvršbo.

Predavateljica je v nadaljevanju predstavila tudi postopek po izdaji sklepa o izvršbi. V kolikor dolжник vloži ugovor, odloča glede terjatev in stroškov pravno sodišče. V nasprotnem primeri, ko dolжник ugovora ne vloži, sklep o izvršbi postane pravnomočen. Upnik ima v postopku izvršbe na voljo različna izvršilna sredstva, kot je izvršba na premoženje, nepremičnine, plačo, denarna sredstva pri organizacijah za plačilni promet ...

Za zaključek je predavateljica pojasnila, da je uspešnost izvršbe odvisna od dejanskega premoženjskega stanja dolžnika ter in predvsem na drugi strani pravne veščine ter vztrajnosti upnika oziroma njegovega pravnega zastopnika oziroma pooblaščenca.

Izgube zaradi skupnega termina zimskih počitnic

SAŠA KEK

Skupnost občin Slovenije je konec leta 2010 odločno protestirala proti ukinitvi dvotedenskih počitnic, ki jih je s pravilnikom uvedel takratni minister Lukšič. Skupnost občin Slovenije je na posledice ukrepa opozorila tudi vlado in DZ ter izrazila zaskrbljenost, da bodo predvsem finančne posledice (izgube), ki jih bo ta ukrep prinesel v slovenski prostor, izjemno visoke. Po skoraj dveh letih opozarjanj, analiz, pisnih izračunov in ostalega gradiva delovne skupine ministrstva, v kateri sta aktivno sodelovala tudi predstavnika Skupnosti Mirjam Žerjav (občina Kranjska Gora) in Dejan Podgoršek (občina Cerklje na Gorenjskem) ter Peter Misja (član SOS in predsednik Turistične zveze Slovenije), dobiva zgodba nov epilog. Ministrstvo za gospodarstvo je namreč po enem letu podalo rezultate, po katerih je samo za leto 2011 izguba na področju turizma s tega naslova ocenjena med 10 in 15 milijonov evrov prihodka. Po neuradnih informacijah naj bi nova vlada termin zimskih počitnic ponovno določila na čas trajanja dveh tednov. Resnično si želimo, da neuradne informacije v prihajajočih dneh tudi dejansko zaživijo.

Naj spomnimo: skupino ministrstva, ki je bila ustanovljena tudi po posredovanju pobude SOS, so sestavljali predstavniki različnih sekcij turizma, žičničarjev, Skupnosti občin Slovenije, direktorata za turizem, Slovenske turistične zveze ter predstavniki ministrstva. Člani delovne skupine so se dogovorili, da zberejo podatke o prihodkih v turizmu ter številu prenočitev v času zimskih počitnic. Nasprotniki enotnega termina zimskih počitnic, med njimi tudi Skupnost občin Slovenije, smo opozorili, da bo veliko počitnikarjev pričelo dopuste v času počitnic koristiti v tujini, skrajšal se bo čas dopustov, zaradi česar smo napovedali večmilijonske izgube za slovenski turizem. Vendar na ministrstvu za naše ugovore na podlagi izračunov in raziskav, ki jih je podprlo tudi Ministrstvo za gospodarstvo, takrat ni bilo posluha. Na gospodarskem ministrstvu danes, po preteku enega leta, opozarjajo, da smo samo lani na ta račun izgubili med 10 in 15 milijonov evrov prihodkov.

Tudi Komisija za turizem, ki se je januarja sestala s predstavniki Direktorata za turizem z namenom uskladitve Strategije razvoja turizma, je na sestanku in kasneje pisno v predlogih in pripombah k predlogu strategije to problematiko izpostavila. Komisija je predlagala, da se v besedilu Strategije razvoja turizma 2012 – 2016 med ukrepi zapiše, da se bodo zimske počitnice spet razdelile na dva termina.

Ker je v zaostrenih gospodarskih razmerah pomembno zagotavljati konkurenčne pogoje za razvoj turizma, ki se je v zadnjem obdobju pokazal kot ena najbolj propulzivnih panog, upamo, da se bodo v letošnjem letu na področju zimskih počitnic zgodile tiste potrebne spremembe, ki bodo dobre za gospodarstvo in turizem, in ki jih je Skupnost občin Slovenije že več čas zagovarjala.

Turizem se začanja bistveno prej, kot ga zajema strategija

SAŠA KEK

Tako kot se spreminja podnebje, se spreminjajo tudi potrošniki, ki so vse bolj naklonjeni zelenim možnostim, zato sta okolje in poslovni uspeh danes močno soodvisna. Neodgovorno ravnanje do okolja pomeni uničevanje temeljnega kapitala turizma. S tem zavedanjem se je Direktorat za turizem in tuje investicije pri Ministrstvu za gospodarstvo lotil priprave nove Strategije razvoja turizma v Sloveniji do leta 2016. Skupnost občin Slovenije (SOS) je s svojimi 173 občinami članicami pomemben deležnik pri sooblikovanju politike razvoja turizma, saj prav lokalne skupnosti uživajo povečane družbene in gospodarske koristi, ki jih prinaša trajnostno naravnan razvoj turizma.

Po obravnavi osnutka, ki ga je SOS prejel s strani pripravljavcev, se je 30. januarja 2012 sestala komisija za turizem pri SOS s pripravljavci strategije in se z njimi o predlogu dokumenta tudi konstruktivno pogovorila. Mag. Marjan Hribar, generalni direktor Direktorata za turizem in internacionalizacijo v Ministrstvu za gospodarstvo, je na sestanku prisotne pozdravil, povzel dobro preteklo sodelovanje in zaželel takšno sodelovanje med direktoratom in novo komisijo za turizem pri SOS tudi v prihodnje. Poudaril je, da se turizem razvija hitreje od ostalih gospodarskih panog, pri razvoju turizma pa imajo lokalne skupnosti pomembno vlogo. Zato je sodelovanje s komisijo pomembno za razvoj in konkurenčnost slovenskega turizma.

Članice in člani komisije pa tudi drugi predstavniki občin članic SOS, ki so izrazili interes za sodelovanje, so komentirali strategijo pozitivno, vendar na načelni ravni. Podaja precej informacij o preteklih dogajanjih na turističnem nacionalnem področju, dokaj

primerno so zapisane načelne opredelitve, premalo pa je konkretnih ukrepov, s katerimi bi želeli doseči zastavljene cilje. Splošni cilj »povečati obseg turistične dejavnosti« je samo del vizije, saj vsebuje le tri razvojna področja (dvig konkurenčnosti, ugodno poslovno okolje ter učinkovito in inovativno trženje), ki sodijo v gospodarski vidik trajnostnega razvoja, manjka pa okoljski in socialni oz. družbeni vidik razvoja.

V pripombah na sestanku in tistih prejetih po pošti po sestanku do dogovorjenega roka so občine predlagale dopolnitve in spremembe. Tako so mnenja, da je potrebno v strategijo umestiti razvoj namestitvenih kapacitet, saj so po podatkih Eurostata vse ostale države nove Evrope (bivši vzhod) povečale obseg kapacitet za 2 do 3-krat, Slovenija pa le za ca. 20%, pa še k temu deležu je veliko prispevala sprememba metodologije SURSa v letu 2008. Dejstvo je namreč, da se je tržni delež Slovenije na mednarodnem turističnem trgu v zadnjih dveh desetletjih zaradi stagnacije pri razvoju novih namestitvenih kapacitet drastično zmanjšal in da se je s tem dejstvom zmanjšala tudi naša prepoznavnost in konkurenčnost.

Lokalno gledano prispeva največji delež turistične realizacije (ca. 80%) 20-25 občin v Sloveniji in morda je v teh občinah kapacitet res dovolj. Največja neizkoriščena rezerva pa je preostala velika večina občin, ki turistične ponudbe še nimajo razvite. Kot primer dobre prakse sta lahko občini Tolmin in Kobarid, ki sta v zadnjem desetletju obseg vseh namestitvenih kapacitet in posledično realizacije v drobnem ponudbenem sektorju trikratno povečali.

Nekaj predlogov je šlo v smeri vizije, ki bi morala biti opredeljena bolj realno. Cilji so

po mnenju občin določeni preveč ohlapno, niso konsistentni znotraj dokumenta in niso upoštevane/predvidene posledice, niti lokalne specifičnosti glede na stopnjo turistične razvitosti posameznih občin.

Slovenija kljub deklarirani prioritati v minulnem obdobju še ni razvila in utrdila destinacijskega modela organiziranosti. Primeri drugih držav kažejo, da je primeren destinacijski model pomemben element konkurenčnosti in razvojnih iniciativ. Razvite demokracije so svoje modele razvile evolutivno, nekatere nove demokracije, kot je naša sosedna Hrvaška, pa skozi urejeno zakonodajo. Slovenija se ne more izkazati ne z enim ne z drugim. Prvi korak »uvajanja« destinacijskega managementa se z zaključkom razpisa ministrstva v letu 2013 zaključuje, nadaljevanje pa je neznanika. Strategija bi morala bolj jasno opredeliti sistemske smernice in predvsem vire financiranja. Med predlogi komisije so se znašli ukrepi, kot so:

- identifikacija ključnih zaokroženih turističnih destinacij po skupnih lastnostih, vsebinah in območju;
- segmentacija turistične ponudbe zaokrožene turistične destinacije po enakih kriterijih in vsebinah;
- določitev prepoznavnega slogana vsake zaokrožene turistične destinacije in svoje celostne grafične podobe (CGP), ki izhaja in se navezuje na CGP Slovenije;
- priprava celostne grafične podobe vseh definiranih zaokroženih turističnih destinacij, ki skupaj tvorijo celoto;
- priprava uporabnih promocijskih materialov posameznih zaokroženih turističnih destinacij, ki skupaj tvorijo celoto;
- ureditev zakonodaje za uresničitev cilja;
- spremljanje ponudbe na destinaciji in oblikovati program, ki razvijajo posamezne produkte in njihovo kakovost.

Dostopnost je eden ključnih problemov našega turizma, dokument pa ta problem obdela samo na načelni ravni, brez jasnih usmeritev in argumentov, ne ponuja npr. nobene realne osnove za navedena tri operativna letališča in deset novih letalskih linij. V naši strategiji letalske dostopnosti bi morali narediti temeljitejši premik, ali pa se dogovoriti z bližnjimi letališči za partnersko sodelovanje. Razmisleki so šli tudi v smeri bolj prijaznega sistema cestninjenja, izboljšanja javnega prevoza in železniških povezav. Tudi urejanje drobne infrastrukture, kot so označevalni sistemi, kolesarske steze ali pešpoti, ne bi smelo ostati samo na na-

čelni ravni, predvideti bi morali instrumente in vire financiranja za učinkovitejše reševanje teh problemov. Predlogi niso zaobšli niti morskih povezav.

Medresorsko sodelovanje je gotovo eden ključnih razlogov za manjšo učinkovitost turizma in nacionalnega gospodarstva nasploh. Problem strategije je v tem, da ponovno ostaja na splošni ravni in ponavlja deklarativne opredelitve iz preteklosti, učinkov pa ni. Težko je razumeti, da se reševanje nekaterih tehnično prav nič zahtevnih problemov vleče že leta dolgo brez rezultatov: problem statističnega poročanja je »na mizi« že najmanj od leta 2008, problem drastičnega znižanja normiranih stroškov in posledične stimulacije sive ekonomije se vleče že iz leta 2006, kopičijo se nove težave (zimske počitnice, kaos na področju licenc za športne dejavnosti ...) in neučinkovitost na tem področju se samo povečuje. Del problema leži gotovo v nezmožnosti jasnega definiranja problemov in potrebnih ukrepov.

V strategiji bi morali biti veliko bolj neposredni:

- jasno je potrebno zahtevati večterminalske zimske počitnice
- urediti in poenostaviti je potrebno statistično poročanje – preko centralne baze podatkov, iz katere bi vsi upravičenci, vključno z destinacijskimi organizacijami, dobili informacije, ki jih potrebujejo – to je pomembno za občine, predvsem z vidika pregleda plačil turistične takse, lažjega nadzora, za ponudnike namestitev pa predvsem lajšanje poročanja (absurdno je, da poročajo podatke najmanj na tri naslove); Področje turistične takse je potrebno obravnavati kot pomemben element pri razvoju turizma. Tako podpiramo predlog, da se turistična taksa

obračuna za zasebne sobodajalce po sistemu pavšala, za druge deležnike pa po dejanskem obračunu.

- konkretno je potrebno postaviti oz. preučiti ukrepe, ki jih je g. Hribar na kratko komentiral na predstavitvi 30.1.2012: uvajanje pavšalne turistične takse in pavšalnih obdavčitev. Uvedba pavšalnih turističnih taks lahko zelo destimulativno deluje na legalizacijo sobodajalcev oz. na pridobivanje novih sobodajalcev. Neučinkovitost inšpekcijskega nadzora in slabih predpisov naj ne bi bili povod za spremembe na področju pobiranja turističnih taks, ki marsikje deluje dobro. Predvsem pa je potrebno z zakonom spodbuditi oz. zavezati vse gospodarske subjekte, ki so posredno ali neposredno povezani s turizmom, da prispevajo »svoj delež« za razvoj turizma (po vzoru iz sosednje Avstrije)
- licence za opravljanje športnih dejavnosti je iz raznih združenj potrebno prenesti na gospodarsko zbornico (kot primer turističnih vodnikov)
- določiti je potrebno rok za preverbo ukrepov in normativov, ki postavljajo pogoje za razvoj dejavnosti in programov v turizmu, jih poenostaviti, uskladiti in v največji meri liberalizirati; taka analiza je predpogoj za kakršnekoli spremembe obstoječega zakona o spodbujanju razvoja turizma.

V poglavju o organiziranosti turizma smo zapisali, da bi bilo potrebno vključiti destinacijske organizacije in jim dodati pomen oz. poudarek. Prav tako je potrebno dati poudarek zagotavljanju finančnih sredstev na nacionalnem nivoju za njihovo delovanje. Finančna sredstva za delovanje regionalnih destinacijskih organizacij (v nadaljevanju RDO) so zagotovljena le do leta 2013 (za čas trajanja prijavljenih projektov

RDO). Po tem obdobju menimo, da bi bilo potrebno zagotoviti vsaj nekaj sredstev za osnovno delovanje RDO, ostalo pa bi se zagotavljalo z lastnimi sredstvi, programi ... V kolikor se bo to reševalo z zakonodajo, je treba jasno zapisati to kot ukrep, saj ima Ministrstvo za gospodarstvo kot nosilec priprave strategije tudi izrecno pristojnost priprave predpisov.

Predlagali smo, da se med temeljne usmeritve turistične ponudbe področje gastronomije bistveno bolj poudari tudi s tem, da se ta segment umesti v prioriteto. Ocenjujemo, da je gastronomija s prednostjo raznovrstnosti ponudbe, kakovosti storitev, prehranjevalnih navad in iskanju avtentičnosti ter avtohtonosti priložnost.

Za konec še morda razmišljanje iz ene občine. Turizem se ne začne v wellness centru, ampak na prvem avtocestnem postajališču, prvi črpalki ... Če bo prvi postanek nekega gosta počivališče Polskava, kjer bo prišel v neurejene toaletne prostore, brez vode, kjer bi si umil vsaj roke, njegov vtis ne bo na zavidajoči ravni. Potem se lahko v Idriji, ki je destinacija odličnosti, še tako trudijo s svojo ponudbo, a gosta ne bo tja, pa čeprav je na poti do Pule načrtoval pol-dnevni postanek ...

V ukrepu ustreznosti kadrovske strukture glede na potrebe gospodarstva je potrebno v področje upravljanja s človeškimi viri jasneje opredeliti nujnost, da mora biti npr. gostinski kader strokovno usposobljen. Potrebno je spremeniti zakonodajo, ki omogoča, da v npr. strežbi dela kader, ki ni strokovno usposobljen (ni gostinski delavec).

Turizem se začne torej bistveno prej, kot ga zajema strategija...

93. plenarno zasedanje Odbora regij

BARBARA HORVAT, MIHA MOHOR

V Bruslju je 14. in 15. decembra 2011 v plenarni dvorani Evropskega parlamenta potekalo 93. Plenarno zasedanje Odbora regij. Na dnevnem redu decembrskega plenarnega zasedanja je bil program dela za 2012, prihodnji proračun EU in evropske zelene prestolnice. V ospredju je bila osrednja vloga mest in regij pri trajnostnem razvoju.

Ob predstavitvi mnenja OR o večletnem finančnem okviru po letu 2013, osnutek katerega je Komisija predložila junija letos, so člani OR na plenarnem zasedanju obravnavali ključna vprašanja sedanje razprave o krizi evra, kot so makroekonomsko pogojevanje, evroobveznice in davek na finančne transakcije. Podpredsednik Evropske komisije Maroš Šefčovič, pristojen za medinstitucionalne odnose, je predsednikom regij in županom iz EU predstavil program izvršnega organa EU za leto 2012 in poudaril, da morajo občine in regije imeti jasno prednost pri obnovi Evrope. Pod geslom Evropska obnova je Komisija sprejela ambiciozne predloge, da bi gospodarstvo spet usmerili na pravo pot. Člani Odbora regij so načrte pozorno preučili z lokalnega in regionalnega vidika ter izdali svoja priporočila v obliki resolucije, ki poziva Evropski parlament k izdelavi večletnega finančnega okvirja do konca leta 2012. Odbor regij je sicer pozdravil dejstvo, da se je ohranila kohezijska politika za vse regije v EU, vendar pa obžaluje krajšanje sredstev s tega naslova v finančnem okviru 2014-2020. Prav tako bo Odbor regij še naprej težil k okrepitevi regionalne dimenzije in nujnosti ureditve kmetijskega sektorja.

Prav tako je evropski komisar za okolje Janez Potočnik po sprejetju mnenja OR o konferenci o trajnostnem razvoju govoril o konferenci Rio+20. V uradno pogajalsko stališče EU za konferenco v Riu je bilo že vključenih veliko stališč Odbora regij. Komisar je nato skupaj s predsednico Odbora regij Mercedes Bresso predal evropsko nagrado za zeleno prestolnico nagrajenki za leto 2012, baskovski prestolnici Vitorii-Gasteizu.

Sestanek komisije COTER

MIHA MOHOR

Članice in člani komisije za teritorialno sodelovanje se bodo 5. in 6. marca sestali v Lizboni na Portugalskem. Ob sestanku komisije se bodo članice in člani udeležili tudi seminarja o prihodnosti prometa v Evropi. Seminar bo sestavljen iz treh sklopov, in sicer bodo na prvem sklopu obravnavani različni izzivi, povezani z oblikovanjem zares evropskega prometnega omrežja, ki presega zgolj povezovanje infrastrukture različnih držav članic, in služi interesom unije kot celote. Skušali bodo poiskati odgovore na vprašanja: kako je mogoče zagotoviti zares evropske projekte in njihovo prepoznavnost? Kako bi lahko dosegli učinkovita in povezana prometna omrežja? Kakšne so možnosti za skupno upravljanje? V drugem sklopu bo govora o Mobilnosti v mestih do leta 2020. Izpostavljene bodo težave, s katerimi se srečujejo mesta pri izvajanju politike mestnega prometa. V tem sklopu bodo poizkušali poiskati odgovore na vprašanja: kako bi lahko mesta spodbudila uresničevanje pravih načrtov za mobilnost v mestih? Kako se je mogoče pripraviti na predviden porast prometa in ob tem zadostiti zahtevi po trajnostnosti prometa? V zadnjem sklopu pa bodo obravnavali instrument za povezovanje Evrope – vlogo lokalnih in regionalnih oblasti. Tukaj se bodo članice in člani osredotočili na izzive, ki jih novi instrument za povezovanje Evrope prinaša za lokalne in regionalne oblasti. Kljub centraliziranemu upravljanju in pristopu od zgoraj navzdol, se postavlja vprašanje, kakšna bo njihova vloga pri opredeljevanju, izvajanju in financiranju projektov, nastalih na podlagi tega instrumenta.

Na sestanku komisije bodo v ospredju mnenja o uredbah o evropskem skladu za regionalni razvoj, o evropskem socialnem skladu, o kohezijskem skladu ter o predlogu zakonodajnega okvirja TEN-T. V osnutkih mnenj članice in člani Odbora regij poudarjajo potrebo po večji zastopanosti interesov lokalnih in regionalnih skupnosti. Glavni očitke uredbam je pomanjkanje manevrskega prostora pri oblikovanju regionalne in strukturne politike lokalnih in regionalnih oblasti. Prav tako so v mnenjih pozvali Evropsko komisijo k sprejetju ukrepov za zmanjšanje težav pri črpanju sredstev.

Sestanek komisije EDUC

MIHA MOHOR

Članice in člani komisije za izobraževanje, mladino, kulturo in raziskave (EDUC) so se sestali na svoji 12. redni seji, ki je bila 27. februarja v Bruslju. Na seji komisije so članice in člani obravnavali mnenje o programu Obzorje 2020, ki predstavlja novo ime programa Evropske unije za financiranje raziskav in inovacij. Obzorje 2020 odraža željo po zagotavljanju zamisli, rasti in novih delovnih mest v prihodnosti. Poročevalec Odbora regij je poudaril, da je načrte iz programa obzorje (vseбина, usmerjanje sredstev in instrumenti) treba oceniti glede na njihov splošni vpliv, vlogo in spodbujevalni učinek v okviru vseh raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih dejavnosti v Evropi. V nadaljevanju je še povedal, da je program obzorje s finančnega vidika eden najpomembnejših programov (80 milijard evrov za obdobje 2014–2020), vendar kljub temu predstavlja komaj nekaj odstotkov vseh evropskih dejavnosti na področju raziskav, razvoja in inovacij, zato bi pri odločanju bilo treba poudariti sistem kot celoto.

V nadaljevanju so članice in člani obravnavali tudi vseevropsko telekomunikacijsko omrežje, kjer so izpostavili, da bi se poraba strukturnih skladov v regiji uporabila za spodbujanje raziskav in inovacij. Poročevalec je v mnenju izpostavil možnost javno-zasebnega partnerstva za zagotavljanje širokopasovnih storitev, zlasti na podeželju, da bi s tem preprečili izrinjanje zasebnih naložb. Prav tako pa se ne porajajo nikakršni pomisleki glede skladnosti z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti.

Sestanek komisije CIVEX

MIHA MOHOR

V Bruslju se je 9. februarja sestala komisija Odbora regij za državljanstvo, upravljanje ter institucionalne in zunanje zadeve (CIVEX). Na svojem 12. sestanku so članice in člani obravnavali strategijo širitve in glavne izzive za obdobje 2011–2012, v katerem poročevalec iz Poljske poudarja, da je namen procesa širitve državljanom EU in državam kandidatkam zagotoviti stabilnost in povečano blaginjo ter deljeno odgovornost za oblikovanje skupnega gospodarskega območja. Poročevalec je v mnenju pozdravil pristop Hrvaške v EU, pozdravil je napredek Islandije, ki bi se državam članicam lahko pridružila v bližnji prihodnosti. V nadaljevanju je pozdravil napredek Črne Gore in Make-donije, medtem ko je izrazil zaskrbljenost nad izvajanjem reform v Turčiji. V zaključku mnenja je izraženo stališče o potencialnih kandidatkah Albaniji, Bosni in Hercegovini, Kosovu in Srbiji. Poročevalec je opozoril na reforme, ki jih morajo države izvesti, med katerimi je boj proti korupciji ter krepitev čezmejnega sodelovanja. Poročevalec je prav tako izrazil razočaranje, da Srbija ni dobila statusa kandidatke, ki si ga po njegovem mnenju zasluži.

V nadaljevanju so prisotne članice in člani govorili o migracijah. V mnenju o globalnem pristopu k migracijam in razvoju poročevalec ugotavlja, da je potrebno vključiti lokalne in regionalne oblasti v migracijsko politiko, saj že zdaj spodbujajo pobude za dialog z lokalnimi in regionalnimi oblastmi tretjih držav, od katerih so številne države izvora ali tranzita migracijskih tokov. ARLEM, evrosredozemska skupščina lokalnih in regionalnih oblasti, in CORLEAP, konferenca regionalnih in lokalnih oblasti za vzhodno partnerstvo, bi morali veljati za idealni forum za razvoj dialoga o politikah priseljevanja in razvoja z regionalnimi oblastmi Sredozemlja in vzhodne Evrope. Poleg tega bi morali v okviru globalnega pristopa k vprašanju priseljevanja upoštevati tudi številne projekte decentraliziranega sodelovanja, ki jih spodbujajo lokalne in regionalne oblasti. Poročevalec je tudi poudaril težavo, da Evropa po eni strani išče določen profil kadrov iz tretjih držav, pri čem spodbuja beg možganov, po drugi strani pa z razvojnimi politikami poizkuša to preprečiti.

Sestanek komisije ECOS

MIHA MOHOR

V Bruslju so se 8. februarja sestale članice in člani komisije za ekonomsko in socialno politiko, ki so na svojem 12. sestanku obravnavali mnenje o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji. Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG) je bil prvotno ustanovljen za čas trajanja programskega obdobja 2007–2013 z uredbo (ES), da bi uniji priskrbel instrument za izkazovanje solidarnosti in zagotavljanje podpore delavcem, ki postanejo presežni zaradi velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih, ki so posledica globalizacije, kadar imajo ta odpusčanja delavcev velik negativni vpliv na regionalno ali lokalno gospodarstvo. Cilj ESPG

je s sofinanciranjem ukrepov aktivne politike trga dela olajšati ponovno vključitev delavcev na področjih, v sektorjih, območjih ali trgih dela, ki so jih prizadele hude gospodarske motnje. Učinkovitost sklada se je pokazala v letu 2009 in 2010, ko je ta pomagal okrog 10 % presežnim delavcem, hkrati pa je uspešno vključil 40 % obravnavanih delavcev v trg dela. Iz navedenega so tudi članice in člani komisije pozdravili ohranitev in krepitev sklada v finančni perspektivi 2014–2020, ki bo imel na razpolago 3 milijarde evrov oziroma 429 milijonov letno.

V nadaljevanju so članice razpravljali o programih za konkurenčnost podjetij.

Novi instrument financiranja, za katerega bodo v obdobju 2014–2020 na voljo sredstva v višini 2,5 milijarde EUR, je namenjen podjetnikom, zlasti malim in srednjim podjetjem, državljanom, ki se želijo samozaposliti in organom držav članic. V mnenju na lastno pobudo bo poudarjena osrednja vloga lokalnih in regionalnih oblasti pri spodbujanju podjetniške kulture in skupaj s tem tudi ustanavljanja novih podjetij. Ugotovili so, da imajo lokalne in regionalne oblasti ključno vlogo pri zagotavljanju dobrih okvirnih pogojev za že delujoča podjetja in podjetništvo ter za izboljšanje storitev v podporo inovacij.

V drugem delu sestanka komisije je bila organizirana okrogla miza na temo enakosti spolov, na kateri so sodelovale Virginija Langbakk, direktorica Evropskega inštituta za enakost spolov, Antonella Cagnolati, direktorica Kongresa lokalnih in regionalnih oblasti pri Svetu Evrope, ter Anne Gaspar, direktorica mreže EQUINET.

Sestanek komisije ENVE

MIHA MOHOR, IVO BRANIMIR PIRY

Članice in člani komisije za okolje, podnebne spremembe in energijo (ENVE) so se 7. februarja sestali v Bruslju, kjer so kot prvo obravnavali mnenje o kakovosti zraka in emisijah, ki ga je predstavil poročevalec Cor Lamers (NL). V mnenju poudarja, da je kvaliteta zraka časovna bomba, ki vpliva na kvaliteto življenja prebivalstva, na pojav številnih bolezni in s tem povezane stroške za zdravstvo in socialno varstvo. Ukrepi za izboljšanje in varstvo kvalitete zraka pa zadevajo koordinirano ukrepanje na ravni EU kot tudi regionalni in lokalni ravni. Potrebno je vzpostaviti povezavo med emisijsko in imisijsko politiko, saj se imisije ne zmanjšujejo ob številnih ukrepih za zmanjševanje emisij. Potrebna je povezava med direktivo o kvaliteti zraka in politiko do varovanja naravnih virov.

Predstavnik Evropske komisije g. Rocket je podal nekaj usmeritev, ki jih skuša uveljaviti komisija. Poročila EU agencije za okolje kažejo, da se onesnaževanje zraka zmanjšuje, pri čemer je vpliv regij težko ugotavljati, ker gre za čezmejne učinke. Eden glavnih

ciljev je zmanjšanje izpustov NOx z uvedbo standarda EURO6. Glede vloge posameznih onesnaževalcev je potrebno pregledati tudi stanje v kmetijstvu in ne samo v prometu in gospodinjstvih. Evropska komisija pri tem sodeluje z WHO, vendar je zmožnost posameznih držav članic za sodelovanje zelo različna. Na koncu pa je pritrdil opozorilo za upoštevanje meteoroloških razmer in povedal, da se komisija zavzema za uporabo triletnih povprečij.

V razpravi je bilo opozorjeno, da so ukrepi in obveznosti glede na ravni upravljanja neuravnoteženi, da se pretirano poudarja prehod na železnice kot edinega pomembnega za izboljšanje zdravstvenih pogojev in da je treba več pozornosti posvetiti koordiniranim ukrepom na področju cestnega prometa (npr. cestni koridorji v Alpah).

Sledila je obravnava predloga uredbe o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo, ki ga je predstavil poročevalec Heinz Lehmann (DE), ki je uvodoma opozoril, da stroka ocenjuje uporabo fuzije za proizvodnjo energije kot možnost,

ki bo uporabna čez petdeset let, zato je potrebno povezati različne nove alternativne vire energije, ki bodo dvignili cene elektrine energije.

V razpravi je sodeloval tudi župan občine Slovenska Bistrica Ivan Žagar, poročevalec Odbora regij za mnenje o instrumentu za povezovanje Evrope (CEF), ki je predstavil novi instrument, ki naj bi omogočil kompleksne infrastrukturne povezave med regijami v EU ter predvsem zagotovil finančni vzvod za javno-zasebne pobude na področju izgradnje infrastrukturnih omrežij. Pri tem je poudaril, da je treba odgovoriti na vprašanja odločanja o projektih ter vlogi lokalnih in regionalnih oblasti pri odločanju in tudi o možni vlogi EZTS kot nosilcev projektov. V razpravi je poudaril pomembnost pravočasnega seznanjanja in vključevanja lokalne ravni v postopku priprave projektov in dosledno spoštovanje subsidiarnosti ob ustrezni tehnični podpori, zlasti najšibkejšim regijam in lokalnim skupnostim.

V popoldanskem delu se je sledila okrogla miza o nadaljnjih ukrepih po COP 17: izid pogajanj o podnebnju v Durbanu, kjer so Ilmar Reepalu, predsednik komisije, in Laurence Graff, vodja mednarodnih in medinstitucionalnih odnosov v generalnem direktoratu Evropske komisije za podnebne ukrepe, ter predstavniki drugih institucij poročali o dosežkih COP17.

O (ne)sodelovanju v delu Kongresa lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope

JASMINA VIDMAR

Konec preteklega smo se skupaj z županjo Šmarjeških Toplic ter edino delujočo članico delegacije slovenskih lokalnih skupnosti v Kongresu lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope Bernardko Krnc v Ljubljani sestali z veleposlanikom na stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Svetu Evrope Damjanom Bergantom. Sestanek je bil namenjen predstavitvi dela stalnega predstavništva v Svetu Evrope ter o interesu tudi njih, da se čim prej vzpostavi in imenuje delegacija lokalnih skupnosti Slovenije v Kongresu lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope. Izrazil je pripravljenost po še boljšem in tesnejšem sodelovanju z delegacijo ter pripravljenost za sodelovanje v primeru, če se asociaciji odločita za predstavitev delovanja slovenskih občin v Svetu Evrope. Bernardka Krnc je namreč predstavila

idejo, da bi se slovenske občine oz. asociacije v letu 2012 ponovno predstavile v Svetu Evrope. Takšna predstavitev je bila namreč že izvedena leta 2010. Skupnost občin Slovenije je ob pomoči Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo pripravila izjemno uspešno in odmevno predstavitev slovenskih občin in njihovih projektov. Z veleposlanikom smo prav tako govorili o problemu neimenovane oz. nepopolnjene delegacije slovenskih občin v Kongresu lokalnih in regionalnih oblasti sveta Evrope. Po lokalnih volitvah konec 2010 so nekateri člani slovenske delegacije izgubili svoj mandat (ohranila ga je samo Bernardka Krnc) in potrebno bi bilo imenovati nove člane in nadomestne člane, kar pa se še vedno ni zgodilo.

Veleposlanik je opozoril, da se vodstvo Sveta Evrope čudi, da Slovenija ne zmore

imenovati oz. predlagati ustrezne sestave delegacije. Veleposlanika smo obvestili o poteku sestavljanja delegacije ter o problemih, ki so se ob tem pokazali. Namreč, dejstvo je, da je kongres zavrnil imenovanje predlagane delegacije in zahteval bolj politično uravnoteženo sestavo delegacije. Vendar pa po prepričanju skupnosti takšnega stališča kongresa ni mogoče upoštevati, saj so kriteriji za imenovanje delegacije štirje – politična pripadnost, spolne kvote, regionalna zastopanost, upoštevanje različnih oblik in nivojev lokalne samouprave –, ki jih je vse težko upoštevati ob dejstvu, da slovenska delegacija šteje 3 člane in 3 nadomestne člane. Ob nujnem upoštevanju pripravljenosti za aktivno delovanje ter dejstvu, da mora imenovani član imeti tudi možnost, da na sestankih sodeluje, je sestavljanje delegacije še bolj zapleteno. Ker tudi izrazitega interesa med občinami za sodelovanje v delu tega organa ni, je projekt sestavljanja delegacije še bolj zapleten. Zato je predlagana delegacije optimalna, v smislu upoštevanja vseh naštetih kriterijev in možnosti. Veleposlanik je izrazil pripravljenost, da pristojnim v kongresu predstavi tudi ta vidik, v upanju, da bi se delegacija slovenskih občin čim prej v polnem sestavu lahko udeleževala dela organov Sveta Evrope.

V začetku leta je tako skupnost na nujnost imenovanja delegacije ponovno opozorila takrat še delujočo Službo Vlade RS za lokalno samoupravo, vendar pa smo z njihove strani ponovno prejeli poziv po spremembi sestave delegacije. Kar je predsedstvo skupnosti ponovno zavrnilo in izrazilo zahtevo, da se spoštujejo že oblikovani predlogi. V zvezi s predlogom Bernardke Krnc, da bi se slovenske občine ponovno predstavile v Svetu Evrope, pa je vodstvo skupnosti sprejelo odločitev, da je mogoče pripraviti predstavitev šele takrat, ko bo delegacija popolna.

Mednarodna konferenca ob zaključku projekta Zadolževanje občin

BARBARA HORVAT

Predstavniki SOS so se v času od 15. do 17. novembra udeležili seje koordinatorjev mreže NALAS in zaključne konference projekta Zadolževanja občin. Na zaključni konferenci se je zbralo več kot 60 predstavnic in predstavnikov občin, ki so sodelovale v projektu, sodelujoči lokalni strokovnjaki za finance, predstavniki medijev, vodje asociacij ter predstavniki mreže NALAS in GIZ-ORF, ki je projekt omogočila. Prisotne je nagovoril gostitelj konference, župan občine Yildirim in podpredsednik mreže NALAS Ozgen Keskin. V okviru projekta je v Sloveniji bil izveden tudi študijski obisk hrvaških občin Reke in Opatije, kjer so sodelujoči lahko izvedeli več o dobrih praksah na področju izdaje komunalnih obveznic in si investicijske projekte tudi ogledali. Ker so predstavniki mreže NALAS izveden študijski obisk prepoznali kot enega najuspešnejših znotraj projekta, je upravljavka z znanjem pri NALAS Barbara Horvat na konferenci predstavila zaključke študijskega obiska.

V okviru projekta Zadolževanje občin je bila opravljena analiza trenda zadolževanja občin na področju JV Evrope. Namen projekta je bil izmenjati najboljše izkušnje v regiji jugovzhodne Evrope na področju dolžniškega financiranja in upravljanja kompleksnih investicijskih projektov in tako podpreti razvoj zmogljivosti tako razvitih kot manj razvitih lokalnih skupnosti. Prepričani smo, da bo pripravljen priročnik podpora lokalnim skupnostim iz vse jugovzhodne Evrope pri iskanju ustreznih rešitev za financiranje in implementacijo projektov investicijskih naložb tudi s politiko izboljšav na nacionalni ravni, za katere se zavzemajo združenja lokalnih oblasti. Rezultati projekta so bili zbrani v priročniku z naslovom Smernice in nedavne spremembe na področju zadolževanja občin v državah jugovzhodne Evrope, ki smo ga prevedli tudi v slovenski jezik. Priročnik delimo na raznih dogodkih v organizaciji SOS, lahko pa ga prevzamete tudi na sedežu Sekretariata SOS v Mariboru. Priročnik je na voljo tudi v elektronski obliki na spletni strani Skupnosti občin Slovenije.

Sestanek delovne skupine za črpanje EU sredstev

MIHA MOHOR

Vprostorih Mestne občine Celje se je sestala Delovna skupina za črpanje EU sredstev. Na svojem 2. sestanku so članice in člani razpravljali o možnostih izboljšanja črpanja EU sredstev. Občine, ki imajo pri črpanju sredstev sedaj že več let izkušenj, lahko ministrstvom pomagajo pripraviti učinkovitejše operativne programe za finančno perspektivo 2014-2020. Le v kolikor bodo v operativnih programih navedene realne potrebe, bo z evropskimi sredstvi dosežen pričakovan razvoj.

Izkušnje občin lahko pripomorejo k pripravi boljših operativnih programov za obdobje 2014-2020, kot pomagajo pri črpanju preostalih sredstev iz finančne perspektive 2007-2013. Slovenija ima v skladu s pogodbo možnost črpati sredstva iz navedene perspektive do leta 2015.

Članice in člani so na sestanku razpravljali o konkretnih predlogih za izboljšave, kjer pa je bilo največ pripomb na preveliko birokracijo pri poročanju. Kar nekaj pripomb je bilo čez finančne kontrole, ki velikokrat ne razumejo, da lahko dejansko stanje odstopa od predvidenega (sploh v primeru, ko so od prijave projekta minila 3 leta). Prav tako so poudarili potrebo po enotnih pravilih, vzorcih pogodb, obrazcih in končnih poročilih. Sedaj ima vsak program svoja pravila, obrazce, svoje pogodbe, pri čemer imajo zaposleni na občinah kar nekaj težav. Težave se pojavljajo tudi pri pripravi končnih poročil, saj le-ta niso predpisana oziroma ni vzorca končnega poročila. Občine torej pripravijo dokument, za katerega ne vedo, ali je ustrezen in ali vsebuje vse podatke. Iz navedenega so članice in člani izrazili potrebo po kontaktni točki, na katero bi se lahko obrnili v primeru težav. V okviru kontaktne točke bi občine dobile ustrezna pojasnila, ki bi bila usklajena tako s skrbniki programov in pogodb, kot s kontrolorji. Na ta način bi se izognili situaciji, ko skrbnik pogodbe odobri odstopanje od projektne dokumentacije, kontrolor pa navedeno odstopanje označi kot nepravilno in občinam odvzame del sredstev. Kontaktna točka bi pomagala tudi pri odzivnosti državnih organov. Občine imajo negativno izkušnjo, ko čakajo tudi do leto dni na odgovor državnih organov, kar je nedopustno.

Ne smemo pa pozabiti izpostaviti, da se občine zavedajo, da morajo kontrolorji opraviti svoje delo in poskrbeti, da so sredstva upravičeno porabljena. Članice in člani delovne skupine vidijo kontrolorje v vlogi svetovalcev, ki na eni strani skrbijo za upravičeno črpanje, na drugi strani pa svetujejo občinam, kako porabiti sredstva v skladu s pravili programa in evropskimi pravili. Konec koncev imamo vsi, tako ministrstva kot občine, isti cilj, ki je enostavno, učinkovito in pravilno črpanje evropskih sredstev. V kolikor se bomo tega zavedali, bomo združili izkušnje, želje in možnosti ter nam bo uspelo odpraviti pomanjkljivosti in tako izboljšati črpanje evropskih sredstev.

EU poziva k ukrepanju

BARBARA HORVAT, VIR: EK, MSS

Evropska komisija zaradi stalne stopnje brezposelnosti mladih v višini 21 % poziva države članice, zastopnike delavcev in podjetja, da združijo moči in odločno ukrepajo proti brezposelnosti mladih. Komisija z novo pobudo Priložnosti za mlade, ki jo je sprejela danes, države članice poziva, naj si prizadevajo za preprečevanje osipa; pomoč mladim pri razvoju spretnosti, potrebnih na trgu dela; zagotavljanje pridobivanja delovnih izkušenj in usposabljanje na delovnem mestu ter pomoč mladim pri iskanju dobre prve zaposlitve. Komisija države članice spodbuja tudi k boljši uporabi Evropskega socialnega sklada, ki še vedno razpolaga s 30 milijardami evrov, ki še niso bile dodeljene projektom. Poleg tega je Komisija predstavila konkretne ukrepe, ki jih neposredno financirajo skladi EU.

Pobuda Priložnosti za mlade kaže mladim po Evropi, kot je povedal predsednik Evropske komisije José Manuel Barroso, da smo pozorni na njihov položaj. Od Madrida do Bruslja je slišati pozive mladih, da želijo biti del evropske družbe. Da pa to postanejo, morajo najprej dobiti zaposlitev. Dolgoročne reforme trgov dela so zelo potrebne, vendar bo trajalo, da bodo obrodile pričakovane rezultate. S pobudo Priložnost za mlade želi Evropska komisija razviti neposre-

dnejše ukrepe, ki bodo pomagali zmanjšati brezposelnost mladih. László Andor, evropski komisar za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, je poudaril nujnost zmanjšanja stopnje brezposelnosti mladih, saj trenutne razmere za mlade v mnogih državah Evropske unije postajajo dramatične. Brez odločnega ukrepanja na ravni EU in nacionalni ravni, ocenjujejo v Evropski komisiji, tvegamo, da bomo izgubili to generacijo ter imeli znatne gospodarske in socialne stroške. Komisar je poudaril, da je po ocenah breme sedanje brezposelnosti mladih za družbo 2 milijardi evrov na teden oziroma nekoliko več kot 1 % BDP EU-27, in dodal, da se sedanji trend se ne sme nadaljevati. Mladim je potrebno dati upanje, saj so naša prihodnost.

V Mladinskem Svetu Slovenije so glede zaposlovanja mladih v Sloveniji izpostavili nekaj ključnih problematik. Ključni problem prepoznavajo v slabi povezavi med formalnim izobraževanjem in trgom dela, zaradi česar mladim primanjkuje tudi praktičnih formalnih izkušenj. Neformalnih izkušenj imajo običajno več, in sicer v obliki prostovoljstva, študentskega dela, udeležbe na izobraževanjih in usposabljanjih v sklopu mladinskih in drugih nevladnih organizacij. Tudi zaradi oblike terciarnega izobraževanja, ki v večini primerov ne vključuje

več obvezne delovne prakse, so neformalne delovne izkušnje ključne za pridobivanje kompetenc, njihovo upoštevaje pa je odvisno od dobre volje delodajalca. Pogoji dela, s katerimi se mladi znajdejo, so nizka plačila, delo za določen čas, za nepolni delovni čas in neskladnost dela s pridobljeno formalno izobrazbo. To ima za posledico šibko socialno varnost, podaljšanje delovne dobe, diskriminacija na osnovi spola (predvsem ženske okoli tridesetega delodajalci pogosto pojmujejo kot rizične) in zamik ustvarjanja lastnega gospodinjstva in družine.

Mladinski svet Slovenije (MSS) v svojem programskem dokumentu za zaposlovanje mladih ponuja tudi nekaj priporočil za izboljšanje stanja, zato predlagajo večje povezovanje s trgom delovne sile tako, da se programe prilagodi in izdela dolgoročno strategijo zaposlovanja. Prav tako bi bilo priporočljivo v sklopu izobraževalnega procesa zagotoviti pridobivanje praktičnih formalnih izkušenj. Tudi bi bilo potrebno izenačiti neformalno in formalno pridobljene izkušnje, v programskem dokumentu pa predlagajo še povečanje zaposlovanja v nevladnem sektorju kot eno od ključnih rešitev za pridobivanje prve zaposlitve, ki bi v skladu s tem morala biti tudi ustrezno finančno podprta. Tako v MSS zahtevajo enake možnosti, pravično plačilo za delo, ustrezno socialno varnost in pravične pogoje dela za vse, brez diskriminacije na osnovi spola ali osebnih okoliščin. Na ta način lahko pomembno vplivamo na kakovost življenja v Sloveniji, predvsem pa na prihodnost naše družbe.

Kaj je slovensko-švicarski program sodelovanja?

BARBARA HORVAT, VIR: SVLR

Slovensko-švicarski program sodelovanja je del celovitega nacionalnega razvojnega načrtovanja, ki vključuje strukturne in kohezijske programe EU in tudi programe EGP in norveškega finančnega mehanizma. Prispevek te programe dopolnjuje in se osredotoča zlasti na projekte, ki jih v celoti ali delno ne pokrivajo drugi finančni viri.

Cilj programa je prispevati k zmanjševanju gospodarskih in socialnih razlik med Slovenijo in bolj razvitimi državami razširjene Evropske unije (EU) ter prispevati k zmanjševanju gospodarskih in socialnih razlik med dinamičnimi mestnimi središči in strukturno šibkimi obrobni regijami v Sloveniji. Slovensko-švicarski program sodelovanja vključuje nacionalne in večnacionalne programe ter projekte, ki podpirajo trajnostni, gospodarsko in socialno uravnoteženi razvoj. Proti koncu izvedbenega roka za prispevek se lahko pogodbenici skupaj odločita o celotni oceni ciljev, doseženih s slovensko-švicarskim programom sodelovanja.

Za slovensko-švicarski program sodelovanja se uporabljajo področja usmeritve in okvirne dodelitve finančnih sredstev. Na področju obnove in posodobitve osnovne infrastrukture ter izboljšanja okolja je možen pristop posameznega projekta z dvema ciljema, in sicer za izboljšanje občinskih infrastrukturnih storitev za boljši življenjski standard in spodbujanje gospodarskega razvoja ter izboljšanje energetske učinkovitosti in uvajanje obnovljivih energetskih sistemov. Na tem segmentu je na razpolago do 11 milijonov CHF za projekte na področjih ravnanja s trdnimi odpadki, ravnanja z nevarnimi odpadki in njihovo odstranjevanje, uvajanja obnovljivih energetskih sistemov ter izboljšanja energetske učinkovitosti v javni infrastrukturi, vendar velja za projekte z najmanjšim zneskom 3 milijone CHF.

V skladu pa so na razpolago tudi sredstva na področju spodbujanja in/ali krepitev partnerstva med občinami iz Slovenije in Švice, in sicer za financi-

ranje malih skupnih projektov v okviru partnerstva. Na razpolago je do 3,22 milijona CHF v te namene.

Za zagotavljanje smotnosti in učinkovitosti znaša prispevek za vsak projekt v okviru pristopa posameznega projekta načeloma najmanj 1 milijon CHF. Mogoč je dogovor o višjih najmanjših vrednostih, financiranje iz sklada pa je lahko način financiranja malih projektov. Vsekakor je možno tudi financiranje večnacionalnih projektov. Izbira projekta temelji na jasno določenih merilih, kot so odzivnost na cilje slovensko-švicarskega programa sodelovanja, zavezanost načelom programa sodelovanja, odzivnost na strateške vidike programa, skladnost z nacionalnim razvojnim načrtovanjem in po možnosti z nacionalnim strateškim referenčnim okvirom ter ustreznim izvedbenim programom, inovacije in/ali možnost ponujanja novih rešitev, ki se lahko nato uporabijo v širšem obsegu, zmogljivost izvedbene agencije, finančne možnosti (vključitev dodatnih virov), izvedljivost v danem časovnem okviru in trajnost rezultatov. Posebna izbirna merila za vsako področje usmeritve se lahko oblikujejo pred začetkom izvajanja slovensko-švicarskega programa sodelovanja.

Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko ima pri izvajanju »švicarskega prispevka« vlogo nacionalnega koordinacijskega organa (NKO), zato vam priporočamo, da se v primeru, če ste zainteresirani, obrnete na Natašo Babuder Rumpret ali Darjo Remsko, kontaktne osebi za »švicarski prispevek« na SVLR, ali na sekretariat SOS, kjer bomo poskrbeli, da boste prejeli vse informacije, ki jih potrebujete.

Mednarodna konferenca Evropa za državljane – LOCPART

BARBARA HORVAT, SAŠA KEK

V petek, 27.1.2012, je v večnamenskem prostoru pod Pohorjem potekala konferenca Evropa za državljane - LOCPART, ki smo jo v sodelovanju organizirali SOS in hrvaško združenje mest. V znak dobrega sodelovanja med združenji sta prisotne pozdravila predsednik SOS Leo Kremžar ter predsednik Udruge gradova Vojko Obersnel.

Sofija Babić, predstavnik hrvaškega združenja mest, je prisotnim predstavila skupni projekt imenovan LOCPART in je namenjen širitvi in oblikovanju lokalnih partnerstev med Hrvaško in Slovenijo. Skozi enoletni skupni projekt bosta Skupnost občin Slovenije in Udruga gradova RH pomagali lokalnim skupnostim na Hrvaškem in v Sloveniji pri iskanju partnerjev, spodbujali bomo sodelovanje v programu Evropa za državljane in nudili pomoč pri pripravi projektnih predlogov v okviru programa. Združenji bosta lokalne skupnosti spodbujali tudi k vključitvi kulturnih, športnih in drugih društev v svoje projekte. V okviru projekta bo vzpostavljen tudi spletni portal v hrvaškem, slovenskem in angleškem jeziku, na katerem bodo med drugim objavljeni profili občin in njihove ideje za medsebojno sodelovanje v okviru programa Evropa za državljane ter drugih evropskih programov. Poleg tega bosta izvedeni dve konferenci ter delavnice, v okviru katerih bodo oblikovani projekti za program Evropa za državljane in predstavljeni primeri dobre prakse na področju sodelovanja oziroma partnerstev.

Sam program Evropa za državljane je predstavil Dejan Hribar (EZD), medtem ko se je pravnim in finančnim temeljem mednarodnega delovanja občin posvetil Roman Lavtar (SVLR). Že do sedaj zelo uspešno slovensko-hrvaško sodelovanje na področju mladinske politike je poslušalcem približal Kamal Izidor Shaker, predsednik Mladinskega sveta Slovenije. V drugem delu konference smo se posvetili že obstoječim dobrim praksam mednarodnega sodelovanja občin. Župan Buzeta mr. sc. Valter Flego, Siniša Žulić, podžupan, in Meri Vivoda, strokovna sodelavka za razvojne projekte, so družno predstavili sodelovanje mesta Buzet in MO Koper. Andreja Megušar iz Škofje Loke, strokovna sodelavka za mednarodne odnose, je predstavila mednarodno sodelovanje Občine Škofja Loka. Petar Čavlović, strokovni sodelavec za mednarodne odnose iz Varaždina, pa je predstavil projekte mesta Varaždin, ki so financirani iz programa Evropa za državljane.

Po konferenci so se udeleženci zbrali v razstavnem prostoru, kjer so se predstavljale občine iz Slovenije in Hrvaške, nekatere tudi družno zaradi že obstoječih partnerstev med občinami. Razstavni prostor je občinam omogočal, da pokažejo, kaj počnejo, predstavijo projekte in se nasploh predstavijo v takšni luči, da bi vzbudile interes istomislečnih občin iz sosednje države. In so ga. Vsaka na svoj način in teh je bilo veliko. Velenje, ki vsako leto organizira Pikin festival, ki privabi množice razigranih otrok, je s šaljivo Pika Nogavičko nagovarjalo obi-

skovalce. Za dobro in prijetno vzdušje so poskrbele tudi druge občine, Občina Horjul je vsem ponudila koktajle izpod rok njihovega svetovnega viceprvaka v mešanju le-teh. Občina Ruše je ponudila odlično pehtranovo potico, medtem ko je Podčetrtek vsem sladkosnedom ponujal odlične čokolade iz Olimja. Selničani so pokazali svoje plejžuhe; kako so se s temi prevažali včasih in kako to tradicijo goji jo še danes, je razlagal župan ob odličnih obloženih kruhkih pri svoji stojnici, kjer je bila zmeraj gneča. Hrvaške občine so navduševale po svoje, z mamljivimi fotografskimi in videoizdelki, ki so nam vsem naredili skomine po poletju in morju.

Še preden se je konferenčni del prevesil v sproščeno športno druženje in veleslalomsko tekmo, so predstavniki slovenskih in hrvaških občin navezali stike, izmenjali vizitke in se pogovarjali o morebitnem sodelovanju, skupnih projektih, izmenjavah ... tako, kot smo si organizatorji zamislili prostor za spoznavanje in druženje.

Za govorniškimi pultom med konferenco sta se zblížali Občina Škofja Loka in

Mesto Varaždin. V poglobljeni razpravi o Lokalnih akcijskih skupinah smo zalotili predstavnike Biograda na Moru in Radelj ob Dravi in slednji so nam kmalu po dogodku poslali pismo ...

... V Mariboru v ciljni areni Sneženega stadiona je v petek 27.1.2012 potekalo prijetno druženje na mednarodni konferenci na temo mednarodnega sodelovanja občin s predstavitvenim sejmom, ki sta ga organizirali SOS in Udruška gradova s hrvaške strani. Navedenemu je sledil 10. veleslalom SOS, kjer so se pomerile slovenske in hrvaške ekipe in posamezniki.

Občina Radlje ob Dravi se je celotnega dogodka udeležila skupaj z Občino Ribnico na Pohorju in Občino Čazma kot partnerjema na projektu financiranem s strani programa Evropa za državljane. Prav tako je Javni zavod ŠKTM Radlje skrbel za promocijo občine na stojnici. Podžupan Občine Radlje ob Dravi je predstavil projekt in skupaj smo aktivno prisostvovali dogajanju tega dne. Spoznali smo Občino Biograd na Moru, ki je imela predstavitev svojega mesta in prav tako postavljeno stojnico v razstavnem prostoru.

Izmenjali smo podatke in se dogovorili o nadaljnjem sodelovanju.

V četrtek, 2.2.2012, se je tako delegacija iz Občine Radlje ob Dravi odpravila v Občino Biograd na Moru, kjer smo se dogovorili o izvedbi dveh projektov. Ob srčni gostoljubnosti predstavnikov Občine Biograd na Moru smo uživali v izmenjavi mnenj, dobrih praks in izkušenj, kar je privedlo do sklenitve nadaljnega sodelovanja med občinama.

Dogodek SOS v Mariboru nam je olajšal iskanje partnerja in hkrati omogočil nevsakdanje druženje in spoznavanje sorodnih občin iz različnih držav. Menimo, da je tovrstno delovanje SOS in odzivnost občin na takšne akcije zelo pomemben segment v delovanju same občine in njeni prepoznavnosti navzven.

Maša Peteršinek, Občina Radlje ob Dravi

Prvi dogodek v okviru projekta LOCPART je bil uspešen, dosegel je zadane cilje in zblížal občine in mesta iz Slovenije in Hrvaške. Na SOS in Udruški gradova se bomo potrudili čim bolj izvesti tudi vse nadaljnje aktivnosti.

Slovenija znižuje CO₂ tudi s pomočjo SOS

KARMEN KOGOJ OGRIS, UMANOTERA

Skupnost občin Slovenije je v sodelovanju z Umanotero, ki izvaja projekt Slovenija znižuje CO₂: dobre prakse skupaj s partnerji, pomagala pri izvedbi posveta Prilaganje na podnebne spremembe in dveh študijskih izletov, kar vam predstavljamo v nadaljevanju.

Posvet z naslovom Prilaganje na podnebne spremembe je bil 25. januarja 2012 na Igu. Udeleženci posveta Prilaganje na podnebne spremembe: dobre prakse so spoznali dve dobri praksi prilaganja - Uspešno ukrepanje ob neurju s poplavami v Sloveniji 2010 in Program za podporo prilaganju v Veliki Britaniji (UKCIP). Obe dobri praksi je izbrala strokovna skupina projekta Slovenija znižuje CO₂: dobre prakse. Projekt poteka v okviru partnerstva na področju komuniciranja evropskih vsebin med Evropsko komisijo, Vlado Republike Slovenije in Evropskim parlamentom. Posvet je organizirala Umanotera ob sodelovanju Uprave RS za zaščito in reševanje, Gasilske zveze Slovenije, Skupnosti občin Slovenije in Britanskega veleposlaništva v Ljubljani.

Janez Polajnar iz Agencije Republike Slovenije za okolje (ARSO) je ob predstavitvi ukrepanja ob neurju septembra 2010 izpostavil učinkovito odzivanje ARSO na napoved ujme, za katerega je pomembno, da meteorološka in hidrološka služba delujeta skupaj. Pravočasno so izvedli

novinarsko konferenco in tako učinkovito obveščali javnost o bližajočih se poplavah. Eden ključnih dejavnikov je bilo po Polajnerjevih besedah pravočasno opozorilo pred nevarnostjo, kar je pomenilo preprečitev še večje škode. Po izračunih ARSO je bilo zaradi pravočasnega opozorila prihranjenih med 50 in 75 milijoni evrov.

Srečko Šestan iz Uprave RS za zaščito in reševanje je pohvalil zgledno sodelovanje z ARSO in kot pozitivno izpostavil tudi dejstvo, da so bile poplave pravočasno napovedane, zato so se lahko sile za zaščito in reševanje pravočasno pripravile. Po opozorilu so takoj pregledali zaloge materialnih sredstev, pripravili priporočila za lokalne skupnosti ter aktivirali civilno zaščito, gasilce, vojake in druge sile za zaščito in reševanje ter organizirali nastanitveni center. Šestan je kot zelo pozitivno ocenil tudi vlogo, ki so jo odigrali mediji.

Pri intervenciji je sodelovalo 20 tisoč gasilcev, kar pomeni, da so gasilci ena osrednjih sil za zaščito in reševanje v Sloveniji, je izpostavil poveljnik Gasilske zveze Slovenije Matjaž Klarič, ki je prav tako pohvalil pravočasno opozarjanje, ki je omogočilo hitro ukrepanje gasilskih društev na terenu. Poveljnik civilne zaščite občine Kostanjevica na Krki Robert Zagorc pa je povedal, da so tudi v občini začeli ukrepati takoj, ko so prejeli opozorila pred bližajočimi se poplavami. Poudaril je, da so za uspešno intervencijo na območju občine zaslužni predvsem velika pripravljenost vseh sodelujočih, operativnost, hitro sprejemanje odločitev in spremljanje stanja na terenu.

Druga izbrana in na posvetu predstavljena praksa je bil Program UKCIP (UK Climate Impacts Programme), Program Združenega kraljestva za podporo prilaganju na podnebne spremembe. Program je učinkovita pomoč pri prilagaja-

nju vseh sektorjev gospodarstva učinkom podnebnih sprememb. Koordinira znanstvene raziskave s področja podnebnih sprememb in prenos rezultatov raziskav v prakso. Kot je našel Laurie Newton iz UKCIP so njihove dejavnosti na področju pospeševanja dialoga o pomenu prilaganja na podnebne spremembe številne: pripravljajo scenarije za upravljanje s tveganji in stroškovne scenarije, vodnike za posamezne deležnike, spletne aplikacije idr. Izpostavil je še pomen lokalnih skupnosti pri prilaganju na podnebne spremembe, po njegovih besedah so bile v 90-ih letih prejšnjega stoletja gonilna sila na tem področju v Veliki Britaniji.

3. februarja smo zainteresirane iz občin napotili na ogled Centra ponovne uporabe v Tuncovcu pri Rogaški Slatini. Center ponovne uporabe z varovanjem okolja, spodbujanjem socialne enakosti in ustvarjanjem ekonomskih priložnosti udejanja trajnostni razvojni model. V Centru namreč poteka inovativna prenova izdelkov, ki bi bili sicer zavrnjeni, v njem so zaposlene osebe iz težje zaposljivih družbenih skupin, poleg tega pa Center ustvarja nova lokalna delovna mesta. Prvi slovenski Center ponovne uporabe v Tuncovcu pri Rogaški Slatini so spoznali udeleženci posveta in predstavitev v okviru projekta Slovenija znižuje CO₂: dobre prakse. Projekt poteka v okviru partnerstva na področju komuniciranja evropskih vsebin med Evropsko komisijo, Vlado Republike Slovenije in Evropskim parlamentom. Posvet in predstavitev je organizirala Umanotera ob sodelovanju Okoljsko raziskovalnega zavoda (nosilca projekta Center ponovne uporabe), Skupnosti občin Slovenije in Društva Ekologi brez meja.

Evropska komisija je konec septembra 2011 predstavila Časovni okvir za Evropo, gospodarno z viri, ki orisuje razvoj do leta 2050 ob upoštevanju omejitev virov in meja zmogljivosti planeta. Okvir predstavlja ukrepe, kako lahko še naprej dosegamo rast, a pri tem človeštvo naravne vire izkorišča bolj učinkovito. Kot je ob predstavitvi dokumenta povedal Jaka Kranjc iz Društva Ekologi brez meja, gre za okvir za konkurenčnost in rast, ki bosta temeljili na manjši porabi virov pri proizvodnji, zmanjšani potrošnji primarnega blaga ter na ustvarjanju poslovnih priložnosti in delovnih mest v dejavnostih, ki bodo omogočale doseganje zastavljenih

ciljev, npr. recikliranje in popravljanje, oblikovanje izdelkov, nadomestitev materialov in ekološko inženirstvo.

V Centru ponovne uporabe Tuncovec z različnimi postopki obdelave (diagnostiranje in odpravljanje napak, demontaža in popravila, odstranjevanje poškodovanih delov in restavriranje ipd.) funkcionalno še uporabne izdelke obnovijo oz. prenovijo. V trgovini Centra je možno te izdelke kupiti po simbolnih cenah. Vodja Centra Marinka Vovk je izpostavila mnogotere pozitivne učinke centra, ki so med drugim podaljšanje življenjske dobe izdelkov, zmanjševanje odloženih količin odpadkov na odlagališča, varčevanje s surovinami ter naravnimi viri, izdelava in prodaja lokalnih izdelkov, ki bi bili sicer pripeljani od več 10.000 km daleč, zmanjšanje odvisnosti od globalnih dobaviteljev. »Center prispeva k promociji socialnega podjetništva, spodbuja nastajanje lokalnih delovnih mest na deficitarnih področjih in omogoča promocijo obrtnih poklicev, ki so v Sloveniji že skoraj izumrli. Poleg tega prispeva k zmanjševanju socialnih razlik med občani in socialni integraciji ranljivih skupin prebivalstva ter spodbuja inovativnost,« je poudarila Vovkova.

V prihodnjih treh letih bo v Sloveniji odprlo vrata še sedem centrov ponovne uporabe, ki so že vključeni v evropsko mrežo Reuse centrov. Lokacije t. i. Reuse centrov bodo v Kranju, Ljubljani, Dolu pri Hrastniku, Celju, Velenju, Miklavžu na Dravskem polju in v Trebnjem.

Informacije o Centru ponovne uporabe: Marinka Vovk, 03 752 07 90, 041634594, orz@siol.net

Županje in župane ter druge zainteresirane iz občin smo povabili na študijski izlet, z naslovom Zeleno javno naročanje – kako to počnejo na Dunaju?, ki dovolj zgovorno pove, kaj je bil namen obiska Dunaja 14. februarja 2012. Mesto Dunaj je že leta 1998 uvedlo program zelenega javnega naročanja – Oekokauf Wien. Z zelenim javnim naročanjem je mesto izpuste CO₂ zmanjšalo za 30 tisoč ton letno, finančni prihranek pa vsako leto znaša 17 milijonov evrov. Program zelenega javnega naročanja so spoznali udeleženci študijskega obiska Dunaja, ki je potekal v okviru partnerstva na področju komuniciranja evropskih vsebin med Evropsko komisijo, Vlado Republike Slovenije in Evropskim parlamentom. Posvet in predstavitev je organizirala Umanotera ob sodelovanju Skupnosti občin Slovenije in Slovenske turistične organizacije.

Cilj projekta zelenega javnega naročanja na Dunaju je bil prestrukturirati nabavo v mestni upravi v skladu z načeli varovanja podnebja in pravili Evropske komisije za nabavo. Mesto Dunaj je velik kupec (vsako leto porabi približno 5 milijonov evrov za nakup izdelkov in storitev), zato lahko vpliva na ponudbo - na kakovost in lastnosti izdelkov, ki so na trgu.

Kot je ob predstavitvi projekta poudarila ena od vodij projekta Eva Marie Persy, so pozitivni učinki več kot deset let trajajoče prakse zelenega javnega naročanja večplastni: znižanje izpustov CO₂, dolgoročni finančni prihranki, pozitiven učinek na zdravje, spodbujanje inovacij in znižanje cen na trgu za druge kupce. Poleg tega je zeleno javno naročanje,

kot ga izvaja Dunaj, pomemben zgled za druge občine v Avstriji in širše, na območju celotne Evropske unije.

Za spodbujanje okolju prijaznih nabav je na Dunaju v javna naročila in razpise vključen katalog okoljskih meril. Merila, ki jih pripravijo delovne skupine (trenutno jih je 27), morajo biti pri javnem naročanju upoštevana skupaj s finančno preudarnostjo, zahtevami glede kakovosti in glede varnosti zaposlenih ter s praktično uporabnostjo. Merila sproti preverjajo posvetovalni odbori, ki se predvsem posvečajo pravni skladnosti meril z zakonodajo o javnem naročanju. Skupaj na projektu dela več kot 200 notranjih sodelavcev in zunanjih strokovnjakov, letni proračun projekta pa je 300.000 evrov. Eva Marie Persy je izpostavila velik pomen učinkovitega komuniciranja za doseg ciljev programa: v ta namen uporabljajo raznovrstna komunikacijska orodja (letake, razglednice, brošure, posterje, spletne strani ipd.)

Ker je zeleno javno naročanje tesno povezano z vzpostavljanjem zelene ponudbe, so se udeleženci študijskega obiska seznanili tudi s komplementarnim projektom OekoBusinessPlan, v katerem mesto usposablja svetovalce za nudenje okoljskega svetovanja podjetjem. Projekt temelji na treh načelih: (1) varovanje okolje se splača, (2) ključno je sodelovanje vseh deležnikov in (3) vzpostavljanje kontinuiranega napredka podjetij pri izpolnjevanju okoljskih meril. V 12 letih so podjetja, ki sodelujejo v tem projektu, prihranila 68 milijonov evrov in zmanjšala izpuste za 80 tisoč ton.

Zmenek z drugo obleko

TANJA RADKOVIČ

Pregovor obleka naredi človeka še posebej velja za današnjo družbo. Nakupom se nikakor ne moremo upreti. Društvo Ekologi brez meja pa nam ponuja drugo možnost – izmenjavo oblačil, ki so jo poimenovali Zmenek z drugo obleko. Projekt so prvič izvedli leta 2009, danes pa je postal že stalnica na koledarju dogodkov društva. Z njim želijo podaljševati življenjsko dobo oblačilom ter preprečiti nastajanje novih tekstilnih odpadkov, hkrati pa odpraviti predsodke proti nošenju rabljenih oblačil, ki so v Sloveniji zelo razširjeni.

Zmenek z drugo obleko, izmenjava oblačil, ki jo organizirajo Ekologi brez meja, poteka po načelu blagovne izmenjave – prineseš oblačila, ki jih ne

uporabljaš več, jih odložiš na temu namenjeno mizo, s tem pa si pridobiš pravico, da vzameš kose oblačil, ki so jih prinesli drugi udeleženci. Na voljo niso samo oblačila (ženska, moška in otroška), ampak tudi obutev, torbice, pasovi, modni dodatki in hišne tekstilije (rjuhe, prti, zavese ipd.). Dogodek se izvaja v sklopu Tovarne dela - Tekstil, ki ga delno financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Osnovna ideja projekta je vzpostavitev učinkovitega sistema zbiranja rabljenih oblačil, odprtje obrata, kjer se bo zbrani tekstil ločeval, opral in popravil ter odprtje trgovine z rabljenimi oblačili v Ljubljani. V socialnem podjetju bodo zaposlitev našli predstavniki dveh ranljivih skupin brezposelnih, iskalci prve zaposlitve in brezposelne osebe, starejše od 50 let. Projekt bo prispeval k širitvi socialnih storitev v Sloveniji in reševanju zaposlitvene problematike, hkrati pa bo prispeval k zmanjševanju odpadkov, saj tekstilu, ki bi ga sicer odvrgli, daje novo dodano vrednost. Projekt torej gradi na konceptih socialne vključenosti, okoljevarstva in prostovoljstva ter povezuje nevladne organizacije, regionalne institucije ter zasebni sektor.

Izmenjava je postala že redni dogodek, s katerim društvo želi odpraviti predsodke proti nošenju rabljenih oblačil, ki so stigmatizirana kot umazana, razcapana in namenjena revnejšim slojem, ter seznanjati javnosti s problemi tekstilne industrije. Slednja je namreč največji onesnaževalac sveže vode na svetu. Če bi vsakdo od nas ponovno uporabil, predelal ali podaril samo en kilogram oblačil, bi prihranil 6.000 litrov vode in oblačilom podaljšal njihovo življenjsko dobo. Ekologi brez meja osveščajo javnosti preko izobra-

ževalnih vsebin Ekolgavce, med katere spada tudi Zgodba o majici, ki natančno opiše »rojstvo« bombazne majice ter nas opozori na posledice. Majica, o kateri pripoveduje zgodba, je narejena iz bombaža, za njeno izdelavo pa se je porabilo okoli 2.700 litrov vode, in to večinoma v državah, kjer vode primanjkuje, kot je Uzbekistan. V njem se nahaja Aralsko jezero, ki je zaradi namakanja v večini polj bombaža že skoraj popolnoma izsušeno in zmanjšano za kar eno desetino prvotne velikosti. Zaradi izsušitve tega nekoč 4. največjega jezera na svetu je prišlo do ene večjih ekoloških katastrof: spremembe podnebja, izumiranja živalskih vrst in širjenja puščave. Večina misli, da je bombaž zdravju prijazna tkanina, vendar ne ve, da je ena izmed najbolj umazanih poljščin. Za vsak hektar površin bombaža uporabijo kar kilogram

nevarnih pesticidov! Nič čudnega, da so se pojavile resne zdravstvene težave lokalnega prebivalstva, saj pesticidi zastrupljajo tako vodo kot zemljo. Poleg tega pa bombaž obirajo otroške roke. Šokanten je podatek, da v Uzbekistanu na poljih bombaža prisilno dela 1,4 milijona otrok, kar je število vseh slovenskih otrok pomnoženo s pet. Bombaž nato spredejo, pobarvajo z izredno strupenimi barvami ter stkejo v blago, iz katerega otroci za plačilo 0,5 evra na dan sešijejo majico, katere ponosni lastniki kmalu postanemo mi.

V postmoderni družbi videz postaja glavni atribut posameznika. Da bi bili v koraku z modo in časom, dremo v trgovine in nakupujemo oblačila ter modne dodatke, ki jih v resnici ne potrebujemo. Če se raznoliki garderobi nikakor ne moremo upreti, nam zanimivo al-

ternativo omogočajo Ekologi brez meja z njihovo izmenjavo oblačil, in sicer vsako zadnjo sredo v mesecu v Okoljskem centru na Trubarjevi 50 v Ljubljani. Vsaka prva sredo v mesecu pa je namenjena otroški izmenjavi oblačil in igrač na isti lokaciji. Poleg tega je Okoljski center tudi zbirno mesto za oddajo tekstila vsak delovnik med 10. in 13. ter 14. in 17. uro, je povedala organizatorica Barbara Živčič. Dodala je še, da se bo projekt nadaljeval na Eko-karavani, v sklopu projekta Očistimo Slovenijo 2012. Ekologi brez meja toplu vabijo tako k izmenjavi oblačil kot k čiščenju divjih odlagališč naše države 24. marca. Več informacij o projektu in številnih spremljevalnih aktivnostih najdete na www.ocistimo.si, projektu pa lahko sledite tudi na Facebooku (Ekologi brez meja) in na Twitterju (@ocistimo, #ocistimo2012).

Občina Piran začenja projekt Hišni mojster

OBČINA PIRAN

Občina Piran bo začela z izvajanjem projekta Hišni mojster s programa Petra Bossmana. Ljudje pogosto potrebujejo pomoč pri manjših hišnih popravilih, a jih zaradi nezmožnosti za delo, v smislu omejitev pokretnosti in mobilnosti, sami ne morejo opraviti.

HITER IN UČINKOVIT ODZIV NA SOCIALNE STISKE OBČANOV

Projekt Hišni mojster je drugi projekt s programa Petra Bossmana iz sklopa socialno podjetništvo. V letu 2011 smo pričeli z izvajanjem projekta Dodelitev toplih obrokov in junija 2011 upraviče-

nim občanom ponudili tople obroke ter do konca leta v dogovoru z gostinci, ki so naši ideji naklonjeni, na ta način zagotovili pomoč preko 150 občanom. Tako smo premostili mnoge materialne stiske ljudi. Naš cilj je, da bi se hitro in učinkovito odzovemo na socialne stiske

ČLANI GOSPODINJSTVA

(družinski člani in ostale osebe v skupnem gospodinjstvu)

samska oseba

druga in vsaka naslednja oseba v družini oz. skupnem gospodinjstvu

občanov. S projektom dodelitve toplih obrokov nadaljujemo tudi v letu 2012.

BREZPLAČNA MANJŠA HIŠNA POPRAVILA

Storitve oziroma delo hišnega mojstra zajema manjša hišna popravila in je brezplačno. Stroške dela, ki so potrebni za izvedbo del, v celoti subvencionira občina, in sicer največ do višine 50 EUR. Stroške materialov pa v celoti krije občan sam. Izvajalec oziroma organizator izvajanja storitev je Javno podjetje Okolje Piran.

KDO JE UPRAVIČEN DO STORITVE

Pravico za pridobitev pravice občanov do storitev Hišnega mojstra imajo gospodinjstva socialno ranljivih skupin v Občini Piran, katerih mesečni denarni dohodki, prihranki glede na število članov v gospodinjstvu, ne presegajo višine zneskov navedenih v spodnji tabeli:

MERILO

(višina tekočih mesečnih dohodkov in prihrankov v gospodinjstvu - v EUR)

(*osnovni znesek) do 450 EUR

osnovni znesek samske osebe povečan za 50 %

Osnovni kriterij je nezmožnost za delo, v smislu omejitev pokretnosti in mobilnosti.

Prednostni kriterij za pridobitev pravice občanov do storitev Hišnega mojstra se upošteva v naslednjih primerih :

- če je prosilec samska oseba s statusom invalida in
- če je prosilec samska oseba in starejša od 60 let.

IZVEDBA

Občani svojo vlogo predložijo na prijavnem obrazcu Vloga za pridobitev pravice do storitev Hišnega mojstra – Obr. 122-16/11, ki ga lahko pridobijo v Uradu za splošne zadeve Občine Piran, v Glavni pisarni (vložišču), ali pa v obliki dokumenta, ki se nahaja kot priponka na spletni strani občine.

Urad za splošne zadeve zbira vse prispele vloge in jih enkrat mesečno posreduje v obravnavo komisiji. Komisija bo prispele vloge pregledala in v skladu s sprejetimi kriteriji (objavljeni na spletni strani) pripravila seznam upravičenih oseb za pridobitev pravice do storitev hišnega mojstra, ki ga bo predložila v odobritev županu Občine Piran. Po odobritvi župana se seznam upravičencev posreduje izvajalcu Javnemu podjetju Okolje Piran.

Izvajalec je po prejemu seznama upravičencev pozvan, da izvede storitev in po opravljenem delu posreduje občini račun za opravljene storitve skupaj s priloženim poročilom, potrjenim s strani prejemnika storitev.

ODDAJA VLOG

Občina Piran vabi zainteresirane občane k oddaji vloge za pridobitev pravice do storitve Hišnega mojstra.

Občani svojo vlogo predložijo na prijavnem obrazcu Vloga za pridobitev pravice do storitev Hišnega mojstra – Obr. 122-16/11, ki ga lahko pridobijo na spletni strani občine Piran, v Uradu za splošne zadeve Občine Piran ali v Glavni pisarni (vložišču). Občani vloge posredujejo na naslov: Občina Piran, Tartinijev trg 2, 6330 Piran ali skenirano po e-pošti na naslov: obcina.piran@piran.si.

Dodatne informacije in pojasnila lahko občani pridobijo na Uradu za splošne zadeve na tel. št. 05/ 67 10 311.

Veleslalomski utrinki

BARBARA HORVAT

Skupnost občin Slovenije je letos izvedla tokrat že jubilejni, 10., Veleslalom SOS, ki je potekal 27. januarja na strminah Mariborskega Pohorja. Tudi na letošnjem veleslalomu se nam je pridružilo lepo število županov in županj, podžupanov, podžupanj, direktoric in direktorjev občinskih uprav, svetnic in svetnikov ter zaposlenih v občinskih upravah. Zaradi neobičajno mile zime in pomanjkanja snega je samo tekmovalstvo letos potekalo višje, natančneje na 665 m nadmorske višine, medtem ko je vse ostalo, vključujoč zabavni del in podelitev, potekalo v večnamenskem prireditvenem šotoru ob vznožju Snežnega stadiona. Tudi tokrat so se nam pridružili kolegi iz sosednjega hrvaškega združenja.

Rezultate in fotografije z veleslalomom si lahko ogledate tudi na spletni strani SOS, vse, ki ste tudi sami posneli kakšno fotografijo, pa vabimo, da nam jih za objavo pošljete na naslov info@skupnostobcin.si.

Tudi letos ni manjkalo zagrelih spremljevalcev, ki so s seboj prinesli občinske grbe in zastave, napeli glasilke na vse moči in tekmovalce pospremili, na zaradi vremenske situacije precej težavni in ledeni progi, hitro, a varno v cilj. Za dobro razpoloženje in veselo cingljanje pa so se potrudili še posebej majhni in veliki kurenti.

V nadaljevanju pa vam predstavljamo tekmovalke in tekmovalce, ki so briljirali na mariborskih strminah.

Letošnja zmagovalka Občina Dravograd

Zmagovalne stopničke za najhitrejšo ekipo so letos pripadale predstavnicam in predstavnikom občine Dravograd, ki so z 216,28 točkami pomedli s konkurenco. S skupnim rezultatom 191,67 točk so srebrno kolajno na Hrvaško odnesli predstavnice in predstavniki občine Opatija, bronasti pokal pa je v domačo občinsko upravo odnesla tudi letos občina Ljubno s 184,37 točkami.

Prvo mesto med seniorkami Gordani Jenuš iz občine Opatija

Po ustaljeni praksi so udeleženske in udeleženci tudi letos bili razdeljeni na seniore in seniorje ter juniorke in juniorje. V kategoriji seniork sta nastopili dve tekmovalki; boljša je bila predstavnica iz Hrvaške, natančneje Gordana Jenuš iz Opatije, s časom 41,98 sekund. Drugo mesto pa je zasedla Mariborčanka Valerija Lešnik z zaostankom 1,12 sekunde.

Alojz Vesel veseli zmagovalac v kategoriji seniorjev

Alojz Vesel, predstavnik občine Kočevje, je na desetem veleslalomu SOS s časom 0:26,55 dosegel zlato kolajno in zasluženost mesto na najvišjih stopničkih. Za seboj je pustil konkurenco - Rajka Hovnika iz občine Ravne na Koroškem, ki je drugo mesto zasedel s časom 0:27,72, in tretjeuvrščene Petra Osolnika iz občine Kamnik, ki je v cilj prišel z le s 4 stotinkami sekunde zaostanka.

Janja Svetina zmagovalka v kategoriji juniork

Gostje iz Udruge gradova RH so v tej kategoriji letos branili naslov najhitrejše tekmovalke, vendar jim je Tržičanka Janja Svetina letos prav to pošteno otežila. V cilj je namreč prišla prva, s časom 0:28,33 in za seboj pustila Lucijo Potočnik iz občine Nazarje s časom 0:30,42, ki je prejela srebrno kolajno v svoji kategoriji. Le nekaj stotink sekunde za njo je v cilj prismo-

čala Dominika Knez, predstavnica občine Dravograd, ki je zasedla tretje mesto.

Med juniorji ubranil zmago Blaž Presečnik

Med mlajšimi tekmovalci je s časom 0:25,25 ubranil svoj naslov in s konkurenco pometel Blaž Presečnik iz občine Ljubno. Župan občine Radlje ob Dravi Alan Bukovnik se je uvrstil na drugo mesto s časom 0:25,55. Na tretje mesto pa se je uvrstil Matjaž Sedeljšak iz občine Dravograd s časom 0:26,85.

Kanta za smeti

Kot vsako leto smo tudi letos podelili zdaj že tradicionalno kanto za smeti, ki nam jo je tudi letos odstopilo podjetje Snaga. Letos je častna nagrada šla na Hrvaško, v občino Zaprešić.

Zabava pozno v noč

Po napornem tekmovalstvu na precejšnjem mrazu se je vsekakor bilo treba ogreti ob kozarčku tradicionalnih borovničk, pa tudi jedača za okrepčilo in dobra glasba za vzdušje sta se prilegli. Ker je DJ našel glasbo za vsak okus, smo družno plesali še dolgo v noč. Se vidimo na 11. Veleslalomu SOS!

Zahvaljujemo se vsem udeleženkam in udeležencem, da ste se tudi letos zbrali v velikem številu. Zelo nas veseli, da interes za naše družabne dogodke z leta v leto raste in prav to nas vedno znova motivira, da poiščemo nove izzive, povečamo konkurenco, najdemo bogatejšo vsebino in popestrimo dogajanje. Tudi v prihodnjem letu se bomo potrudili pričarati za vas nepozabne športne trenutke, zato vabljeni, da se nam pridružite tudi na 11. Veleslalomu SOS!

Skupnost občin Slovenije se zahvaljuje vsem sponzorjem,
ki so nam omogočili 10. Veleslalom SOS...

Xlab je razvojno IT podjetje z močnim raziskovalnim zaledjem na področju porazdeljenih sistemov, predvsem omrežij Grid in omrežij enak z enakim. Rezultati raziskovalnih aktivnosti se zrcalijo v napredni programski opremi za komunikacijo in sodelovanje preko interneta in visoko tehnoloških rešitvah za potrebe medicine. Naše rešitve za sodelovanje preko interneta - ISL Online so tehnološko dovršene ter slovijo po svoji enostavni uporabi, poleg tega so cenovno dostopne. Programsko opremo ISL Online uporablja na tisoče podjetij v več kot 100 državah širom po svetu. Na področju medicine smo na svetovnem trgu uveljavljeni s programom za 3D vizualizacijo in obdelavo medicinskih slik, programom za virtualno kolonoskopijo in z rešitvijo za zajemanje in obdelavo slik v nuklearni medicini. Podjetje XLAB d.o.o. je član Tehnološkega parka Ljubljana.

SLOPAK

SNAGA MARIBOR

OKOLJSKO
RAZISKOVALNI ZAVOD

HOTEL HABAKUK

PIVOVARNA LAŠKO

MLADINSKA KNJIGA

RESTORAN NADA
VRBNIK

RTS RADLJE OB DRAVI

ZAVOD EPK

MEDN. CENTER ZA
EKOREMEDIACIJE

OBČINA PODČETRTEK

Očistimo Slovenijo za lepši svet!

POLONCA ŠTRITOF,

VODJA KOMUNICIRANJA PRI EBM

Predlani je Slovenijo prevzela prava zelena mrzlica. V soboto, 17. aprila 2010, se je v največjem okoljskem projektu v zgodovini Slovenije Očistimo Slovenijo v enem dnevu! za skupni cilj povezalo 270.000 prostovoljcev, ki so v enem samem dnevu iz narave odstranili kar 15.000 ton odpadkov.

Čiščenju Slovenije so pridružile prav vse slovenske občine. V nekaterih je udeležba dosegla skoraj polovico občanov. Akcija se je izkazala za pozitivno ne le z okoljevarstvenega, temveč tudi ekonomskega in socialnega vidika. Nastal je prvi vseslovenski register divjih odlagališč, velika odmevnost pa je pripomogla k višanju ozaveščenosti. Akcija je s svojo povezovalno noto močno vplivala na krepitev vezi med občani. Vse to viša kvaliteto našega življenja.

Ekologi brez meja v sodelovanju s slovenskimi občinami in številnimi partnerji že drugi v zgodovini Slovenije organizirajo vseslovensko prostovoljsko čistilno akci-

jo, Očistimo Slovenijo 2012. Tokrat pa ne bomo čistili samo Slovenije, saj bo slovenska akcija z imenom **Očistimo Slovenijo 2012** del največjega prostovoljskega projekta v zgodovini človeštva! Slovenija se namreč pridružuje globalni pobudi **World Cleanup 2012** (Očistimo svet 2012), ki bo od marca do septembra povezala več milijonov prostovoljcev v vsaj 100 državah iz celega sveta, ki bodo iz narave odstranili preko 3 milijone ton odpadkov in pomagali ustvariti svetovni register odlagališč nelegalno odloženih odpadkov. To bo prostovoljska akcija, ki bo pisala zgodovino. Podobne velike prostovoljske čistilne akcije je izvedlo še 16 držav s skupno več kot 2,4 milijona sodelujočimi prostovoljci. **Od vseh je bila Slovenija daleč najbolj uspešna.**

Dan za čiščenje je letos **24. marca**, ko bomo prav slovenski prostovoljci prvi pričeli s planetarnim čiščenjem. Cilji organizatorjev so v enem dnevu povezati več kot **10 % prebivalcev Slovenije, 1000 organizacij ter posodobiti register divjih**

odlagališč, predvsem pa želijo organizatorji, da bi projekt prispeval k večji ozaveščenosti pri ravnanju z odpadki. **Do 24. marca je še nekaj časa, zato vas Ekologi brez meja vabijo, da se jim pridružite.**

Navodila za dan akcije, 24. 3. 2012

Prostovoljci se boste na dan akcije, to je 24. 3. 2012, ob 9.00 zbrali na vnaprej določenih zbirnih mestih. Vodje zbirnih mest vam bodo dali vsa potrebna navodila, osnovne potrebščine (rokavice, vrečke) in po potrebi zemljevide. Prosimo vas, da s seboj prinesete svoje rokavice, saj se lahko zgodi, da se bo akcije udeležilo več prostovoljcev, kot bo na voljo rokavic. Zaželeno je tudi, da s seboj prinesete tudi dodatne vrečke za smeti. Razporejeni po skupinah boste nato odšli do **lokacij čiščenja** (divja odlagališča, nabrežja, jame, oziroma do razpršenih odpadkov v okolici in ob poteh), kjer bo sledilo odstranjevanje odpadkov v vreče, na prikolice in v zabojnike. Pomembno je, da že na samem divjem odlagališču ločujete odpadke, da bo ostanek, ki se odloži na deponiji, čim manjši, kar pomeni tudi manjše stroške za občino. Vrečke z odpadki bomo po koncu čiščenja naložili na prevozna sredstva in jih odpekljali do zbirnih točk za odpadke. Akcija se bo predvidoma zaključila ob **14.00**.

Navodila za prostovoljce so na voljo tu:
http://ebm.si/p/osvet/gradiva/Ekologi_Navodila_210x297_TISK.pdf

V primeru kakršnih koli vprašanj se lahko obrnete na **info klicni center projekta**, ki je dosegljiv na 040/332-771, 040/332-788 ali 040/333-261.

Vse dodatne informacije o projektu Očistimo Slovenijo 2012 so na voljo na plakatih, razpršenih po občini, in na spletni strani www.ocistimo.si, kjer se na akcijo lahko prijavite. Prijavite se lahko tudi tako, da pokličete info klicni center oz. obiščete **Eko-karavano**, ki je krenila na pot po Sloveniji.

V primeru kakršnihkoli vprašanj in predlogov se lahko obrnete tudi na občinskega koordinatorskega akcije v (ime občine): ime in priimek koordinatorskega, E: (e-mail koordinatorskega), T: (telefonska številka koordinatorskega).

Seznam vseh koordinatorskega je na voljo tule: <http://www.ocistimo.si/Seznam-obcinskih-koordinatorskega.aspx>

Evropsko leto aktivnega staranja

ALEŠ KENDA,
NACIONALNI KOORDINATOR EL2012

Podaljševanje življenjske dobe in nižja rodnost sta sodobna pojava v razvitih evropskih državah. Vse daljše trajanje življenja je sicer izjemen dosežek sodobne civilizacije, po drugi strani pa skupaj z maloštevilnimi mladimi generacijami prinaša v družbo številne spremembe in izzive. Dogajajo se obsežne spremembe v razmerjih med posameznimi generacijami, kakršnih sodobna civilizacija v svoji zgodovini še ni doživela.

Na aktualne demografske spremembe se aktivno odzivajo Združeni narodi, Svetovna zdravstvena organizacija, Evropska unija, OECD, vlade posameznih držav, vladne in nevladne organizacije, lokalno okolje, gospodarstvo, znanost idr. Sprememb se pogosto najbolj zavedajo tisti, ki delujejo v lokalnem okolju in v civilni družbi. Prav lokalne skupnosti in nevladne organizacije bodo imele pri soočanju z demografskimi spremembami v prihodnje vse pomembnejšo vlogo.

Zaradi demografskih sprememb so potrebne spremembe na različnih področjih, tako na področju socialnega in zdravstvenega varstva, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, trga dela, na področjih izobraževanja, kulture, gospodarstva, urbanizma, stanovanjske politike, varnosti, prometa itd.; in sicer tako na nacionalnem, regionalnem in predvsem lokalnem nivoju.

Evropsko leto aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti 2012 predstavlja pomemben element v mozaiku stalnih aktivnosti, s katerimi se Evropska unija in države članice odzivajo na demografske spremembe. Z Evropskim letom 2012 želimo spodbujati uresničanje starosti prijazne Evrope na temeljih vizije družbe vseh starosti. Pri tem se posebej poudarja rešitve do katerih pri-

demo v dialogu z drugimi generacijami.

Evropsko leto 2012 je priložnost, da prispevamo k ustvarjanju starosti prijazne Evropske unije. Zato želimo v tem letu posebej izpostaviti:

- spodbujanje zavedanja o pomenu in razumevanju aktivnega staranja (osebnostna rast, ustvarjalnost, avtonomnost, gibanje, vključenost...) pri vseh generacijah na nacionalni in lokalni ravni;
- spodbujanje aktivnega staranja in zaposlovanja tako tistih, ki še niso dopolnili upokojitvene starosti, kot tistih, ki so že v pokoju in bi želeli s svojim znanjem in izkušnjam še prispevati k razvoju družbe;
- podpiranje aktivnosti za omogočanje aktivnega staranja med vsemi generacijami na lokalni ravni s pomočjo večje socialne vključenosti, prostovoljstva, ustrezne oskrbe itd.;
- promocijo zdravega staranja ter samostojnega in neodvisnega življenja;

Pomemben element Evropskega leta 2012 pa je tudi prizadevanje za večanje solidarnosti med generacijami, ter upoštevanjem prispevka vseh generacij k razvoju družbe.

Posamezni meseci ali daljša obdobja v letu 2012 bodo posvečena različnim vsebinam, ki so neposredno ali posredno povezane z aktivnim staranjem in solidarnostjo med generacijami. Naj navedemo le nekatere teme: Npr. spodbu-

janje zaposlovanja in ohranjanja delovne aktivnosti za upokoјence in tiste, ki še niso dopolnili upokoјitvene starosti, prostovoljstvo kot sestavni del aktivnega staranja in solidarnosti med generacijami, spodbujanje aktivnega staranja na lokalnem nivoju, skrb za dolgotrajno bolne in invalidne posameznike, spodbujanje mobilnosti starejših, spodbujanje zdravega staranja, vloga vzgoje, izobraževanja in kulture, spodbujanje neodvisnega življenja doma, spodbujanje strpnosti itd.

16. Februarja 2012 je bil v Državnem svetu **Otvoritveni dogodek Evropskega leta**. Udeleženci dogodka so bili predstavniki različnih generacij, politike, strokovne javnosti, člani Nacionalnega odbora, predstavniki nacionalne in lokalne ravni, mediji, nevladne organizacije in zainteresirana preostala javnost. Isti dan je potekal v pasaži Maximarketa tudi spremljajoči program in aktivnosti civilne družbe in nevladnih organizacij.

V okviru aktivnosti Evropskega leta 2012 so bili imenovani tudi **ambasadorje aktivnega staranja**. To so: Ivo Daneu, Peter Florjančič, dr. Mateja Kožuh Novak, Neža Maurer, Vlasta Nussdorfer, Rok Terkaj in Mito Trefalt. Ambasadorji sodelujejo pri izbranih dogodkih, posvečenih Evropskemu letu 2012 in z lastnim zgledom in lastno življenjsko zgodbo prispevajo k idejam Evropskega leta in sodelujejo z mediji. Vloga ambasadorjev je tudi doseči večjo prepoznavnost Evropskega leta 2012 pri najširši javnosti.

Prepričani smo, da je vloga lokalnega okolja izjemno pomembna pri uresničevanju ideje aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti. V marsikateri občini se dogaja množica aktivnosti in primerov dobrih praks, kjer so udeleženi starejši, pogosto pa tudi druge generacije. Zato smo posebej zainteresirani za dobro sodelovanje s predstavniki občin ter za čim širšo izmenjavo primerov dobrih praks.

Evropsko leto aktivnega staranja
in solidarnosti med generacijami 2012

Skupnost občin Slovenije
Partizanska 1,
2000 Maribor

facebook **twitter**